

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 66. — ŠTEV. 66.

NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 20, 1918. — SREDA, 20. MARCA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI

Beg iz Petrograda.

PREBIVALSTVO BEŽI IZ PETROGRADA. — ŽELEZNIŠKE URADE IN TOVARNE SO PRENESLI DRUGAM. — ŽIVIL IN KURIVA PRIMANJKUJE. — LAČNO LJUDSTVO TRGA MESO CRKNJENIH KONJ. — ULICE POKRIVA LED IN NIKDO NE MORE HODITI. — ELEKTRIČNA RAZSVETLJAVA IN POUČILNA ŽELEZNICA JE ZELO OMEJENA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd, 19. marca. — Tekom bega iz glavnega mesta je bila panika. Ljudje niso mogli dobiti železniških listkov, ker je bil promet preobložen. Mnogi so si morali izbrati navadne ceste, najeti so si morali konje in sanke, da so odpeljali prtljago in svoje premoženje.

Drugi so odpotovali kar peš, ker niso hoteli, da bi stradali, ali pa da bi jih Nemci zajeli.

Mnogo angleških podanikov, ki so hoteli z železnico odpotovati v Murmaa, so boljševski uradniki zadržali s pregledovanjem potnih listkov in z drugimi nepotrebnimi formalnostmi.

Generalni svet narodnih komisarjev je s svojimi listinami odpotoval že pred nekaj dnevi v Moskvo. Večino komisarjev so spremljevale letske garde, ki so najbolj zanesljive oborožene sile pod boljševskim poveljstvom. Beže tudi mnogi ravnatelji vladnih uradov in železniških uradov ter tovarn. S seboj jemljejo arhive, material in ljudi, v mnogih slučajih celo naprave, ali njihove dele v Moskvo.

Nekatere naprave bodo postavljene kje v Sibiriji, ali pa v Arhangelsku.

Uradniki, ki so ostali v Petrogradu, bodo zadostovali samo za krajevne potrebe. Petrograda ne nameravajo ponizati do mesta druge vrste in napraviti Moskvo za prestolico, dokler se tam Nemci ne vstanove, temveč Petrograd je bil že vržen s prestola ter nudi sliko obširnega provincialnega trga.

Nevolažljivi mestni prebivalci, ki so še ostali, hodi po sredi ulic, kajti promet za vozove je popolnoma prenehal. Samo na nekaterih važnejših križiščih se pokaže kak avtomobil, ali pa sani.

Električna razsvetljava in poučilna železnica je zelo omejena, da se varčuje s kurivom, k aterega pomanjkanje se vedno bolj čuti. Prometa ni.

Pred nekaj dnevi se je poročalo, da bo Petrograd razglašen za svobodno luko. Pod sedanjimi izvanrednimi razmerami se sliši to kot obnovitev starega sistema nemške Hansa zveze; ideja, ki bo nadaljevala nesrečne zahteve nemške mirovne pogodbe, ki hoče sključiti Rusijo do nekdanje moskovske države za časa prvih carjev Romanovičev v 17. stoletju.

Ker se nahaja osrednji odbor narodnih komisarjev v Moskvi, bo v Petrogradu vladal drug svetovet komisarjev z izvanrednimi pravicami za obrambo mesta proti zunanjemu sovražniku. Tej komunistični vladi bo stal ob strani revolucionarni vojni komisarjat pod predsedstvom Leona Trockija.

Te različne vladne agenture s sumljivim pojavom bodo se povečale zmešnjavo.

Kot živilski diktator je prejel Trocki od raznih deputacij v provinci več pozivov za naglo odpuščanje. Delegacija iz Kaluge ga je obvestila, da so kmetje tega okraja porabili že vso pšenico in vse žito, katerega so spravili; — porabili so celo semensko žito in da je lakota v jeseni neizogibljiva.

Živilski položaj se z vsakim dnem bolj slabša. Težko, da je kak trgovina z živili še odprta.

Vsa hrana, katero je mogoče videti, je zmurznjena ali prekajana riba, katero kdo prodaja na cesti.

V zadnjem času je bilo videti več dni ležati erknjene konje na cesti; popadali so zaradi ledu, ki pokriva ulice in zaradi slabega krmiljenja. Samo človek, ki je malo manj močan kot konj, se more na tako slabi cesti držati pokonci.

Ljudje so tako lačni, da so pričeli rezati meso s konj, ki so poginili na cesti. Surovo konjsko meso, s soljo in porpom, je že prava delikatesa. Uživanje konjskega mesa bo postalo splošno v navadi.

To pa ni brez nevarnosti za prebivalstvo, kajti marsikatera žival je bila okužena po kaki bolezni.

Spion v ameriški armadi. Nemška ofenziva je odložena.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Z ameriško armado v Franciji. 18. marca. — Ameriški častniki poročajo, da vse kaže, da je v ameriških vrstah na delu en spion severozahodno od Toul. Zgodaj danes jutraj je nek ameriški vojak opazil signale iz lučjo iz okna nasproti sovražnim vrstam. Takoj je vstrelil skozi okno in hitel v hišo, kjer pa ni našel nikogar. Štiri ure prej pa so našli razrezane zelo važne telefonske žice v ameriških vrstah.

Zavezniki in nemški mir.

ZAVEZNIKI SO SKUPNO POSVARILI CENTRALNE VESELE. DA NE BODO NIKDAR PRIZNALI MIRU, SKLENJENEGA Z RUSIJO. — ISTO VELJA TUDI GLEDE RUMUNSKO. — ZAVEZNIKI SE HOČEJO BORITI DO ZMAGOVITEGA KONCA. — NEMCI SO RUSE NESRAMNO PREVARILI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 19. marca. — Centralne vešile so danes obvestili zaveznike, da se sledujoči hočejo boriti in da bodo nadaljevali z bojem v namenu, da napravijo konec ropom in političnim zločinom v Evropi. Najvišji vojni svet zaveznikov je objavil, da zavezniki ne bodo sprejeli nemških mirovnih pogodb z Rusijo in Rumunsko.

Ugotovilo, izdano v zunanjem uradu se glasi:

— Mir kriče oglašajo, vendar reži pod krinko besednih izjav brutalna resničnost vojne ter neovirana vlada sile, ki ne pozna postave. Mirovnih pogodb kot so te ne priznavamo in jih tudi nečemo priznati. Naši lastni cilji so povsem drugačnega značaja.

Borimo se ter imamo namen boriti se naprej v namenu, da enkrat zavezelej končamo s to politiko ropanja in da vstanovimo na mesto nje mirovno vlado organizirane pravice.

Ko se dogodki te dolge vojne razvijajo pred našimi duševnimi očmi, spoznavamo vedno bolj in bolj jasno, da so bitke za prostost vsepovsod medsebojno odvisne; da ni treba nikake posamezne navedbe in da je v sakem slučaju edini a splošni zadostni poziv, poziv na pravico in resnico.

Ali bosta pravica in resnica zmagali?

Kolikor je vprašanje odvisno od bitk, ki bodo še prišle, naj narodni kojih usoda je na tehtnici, zaupajo armadam, ki so se celo vsprico razmer, ki so bile težavnejše kot sedanje, izkazale več kot enakovredne v veliki stvari, kateri so poverili njih hrabrost.

Ugotovilo zaveznikega vojnega sveta se glasi:

— Ministrski predsedniki in zunanji ministri zaveznikih držav zbrani v Londonu, čutijo, da je njih dolžnost opozoriti na politične zločine, katere so pod imenom nemškega miru izvršili proti ruskemu narodu.

Rusija ni bila oborožena. Pozabivši, da se je Nemčija tekom štirih let borila proti neodvisnosti narodov ter pravica. Sloveštvu je ruska vlada v neki posebni lahkovernosti upala doseči potom mirnega pregovarjanja oni demokraciji mir, ki ga ni mogla dobiti s pomočjo vojne.

Rusija se pripravlja.

NEMŠKI USPEH V RUSIJI POMENI NEVARNOST ZA NEMČIJO. — NEMŠKIM POVELJNIKOM JE ZARADI LAHKE ZMAGE NA VEHODU ZRASTEL POGUM. — BOJEVALI SE BODO TAKO DOLGO, DA BODO NA ZAPADU PORAZENI. — REVOLUCIJA SE PRIPRAVLJA NA VOJNO. — DEMOBILIZACIJA STARE ARMADE JE POTREBNA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, Rusija, 19. marca. — Dasirovno je vseski kongres svetovet odobril mirovno pogodbo, je vsakdo prepričan, da je sporazum, ki je zdaj zapečaten, samo začasen.

Okoli 80 boljševskih delegatov ni glasovalo. Socialni revolucionarji levice so po glasovanju izjavili, da bodo zapustili vlado in da ne bodo hoteli prevzeti odgovornosti glede izvrševanja mirovnih pogovjev; podpirali pa bodo še dalje socialni vladni program.

Njihovo stališče je čudno, kajti povečini zastopajo kmetje v armadi in znanj nje in ravno, ker se nočejo bojevati, je vojna nemogoča. Zaradi tega je njihova kritika nad boljševski retorika, kajti njihovi lastni voliči se nočejo bojevati.

Splošni značaj seje, na kateri se je odobril mir, ni kazal ostre debate. Dejansko delo prepričevanja je bilo že izvršeno v privatnih sejah strank; preteklo noč pa so voditelji nasprotujočih si strank

Amerikanci v ognju.

Amerikanci so na dveh mestih vdrli v nemške zakope. — Artilerijski spopadi se vedno vrše.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Z ameriško armado v Franciji 18. marca. — Francoske in ameriške čete so zopet vprizorile napad na nemške zakope v Badonvillers okraju ter vdrle 300 jardov v sovražniške črte na dveh mestih.

Naši so pozicije izpraznjene ter so bili prisiljeni vrniti se brez letnikov.

Pohod je bil vprizorjen iz nekega zapuščenega nemškega zakopa. Na drugih točkah, ki jih drže ameriške čete, so se vršili danes običajni artilerijski boji.

V Soasson okraju je padlo 16 tisoč izstrelkov, povečini napolevnih s plinom, na francosko-ameriške čete. Francoski in ameriški topničarji so odgovarjali na nemški ogenj z obstreljevanjem, ki je bilo štirikrat tako silno kot ono sovražnika.

V odgovor na prošnjo zakladniškega tajnika McAdoo bodo poslali v Ameriko za razstavo v prid tretjemu posojilu svobode strojne puške, metalec gorečega ognja ter druge predmete, katere so zajeli na fronti pri Toulu.

Z ameriško armado v Franciji 19. marca. — Ameriška artilerija na fronti pri Toulu je danes obstreljevala mesta, nahajajoča se za črtami sovražnika. Ob številnih prilikah smo uporabljali precejšnje število plinskih izstrelkov in topničarji so vrgli tudi par projektilov na nemške zakope same. Nekateri izstrelki so padli v mesto Essey, drugi pa v Montsec.

Neka ameriška patrolja je zadelo danes jutraj na sovražno patroljo med Remderes gozdom ter Jury gozdom. Tekom ene ure in pol je skušala ameriška artilerija vjeti par sovražnikov a brez uspeha, dasiravno se je vršilo par boj s pištolami in puškami, ko se se Nemci umikali ter skakali od drevesa do drevesa.

Ameriški strelci so imeli danes ugoden dan. Videli so pasti večje število Nemcev.

prvi korak napram splošnemu miru na račun Rusije. Sklenjeni mir po mnenju boljševikov ni konec temveč samo sredstvo za konec, kajti popolnoma so prepričani, da se bo vojna nadaljevala.

Zaradi tega pravi boljševiški glasilo "Pravda": "V nasprotju s pričakovanjem, nemških vojakov, ki so zapeljani od imperjalistov, mir katerega je narekoval general von Hoffmann Rusiji, ni začetek splošnega miru, temveč samo podlaga za obnovljenje nepričakovanega boja."

V mislih se mora imeti, da je po boljševškem naziranju sedanja vojna medsebojna uničevalna borba dveh imperjalističnih skupin, ki pa se je razvila v bolj važno borbo med buržuazijo in delavskim razredom. O tem piše "Pravda": "Samo sporazum in zveza med obema imperjalističnima skupinama bi jima zagotovila mogla zagotoviti splošno zmago, ta sporazum pa ne obstaja. Ravno nasprotno: stare pogodbe se trgajo. Odnosaji med Nemčijo in Avstrijo postajajo vedno težavnejši; na drugi strani pri zaveznikih pa narasča spor."

To je boljševiška teorija, toda dejstvo ostane, da je njihova najbližja sovražnica Nemčija in da sedanji mir ni sredstvo za končanje sovražnosti. Rusija je za sedaj slaba, toda za vedno je bo in sovjetova sila bo radevolje pomagala povsod, ne da bi ji bilo treba žrtvovati svoje revolucionarno stališče. Anglije strupeni dim, ki vstaja iz tega začasnega miru, ne sme preslepiti.

Rusija ima dober spomin; ako bi jo zavezniki v tem trenutku kaznovali in jo zapustili, bi to ne bil samo zločin proti demokraciji, temveč tudi lahkomisljena kratkovidnost za vsak narod, ki je vpleten v boj proti nemškemu vladarstvu.

Nek zelo vpliven boljševik je včeraj govoril o splošnem razpoloženju in rekel:

"Naše upanje se zanaša na Hindenburga in Ludendorffa. Ako se vsled uspeha na vzhodu čutita povzdignjena in se nočeta spraviti z zapadom, potem se bo vojna nadaljevala in zmaga revolucije je zagotovljena."

Boljševski se boje, da je predlagana svobodna roka za Japonsko.

Nemška mirovna ponudba.

ZAVEZNIKI SO ZAVEGLI TAJNO NEMŠKO MIROVNO PONUDBO. — VADO SO NEMCI VRGLI ITALIJI IN FRANCIJI. — MED TEVTONSKIMI NARODI VLADA NEMIR. — NAROD ZAHTEVA MIR. — VLADNA POLITIKA SE KRITIZIRA. — PIŠE ARTHUR S. DRAPER.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, 19. marca. — Vsaka možnost, da bi se to pomlad sklenil mir, in mnogi so to pričakovali, je izgnila. Dasirovno se je zadnja konferenca v Versailles odločila za vojno, vendar njena svečana izjava ni vstavila mirovnih virov tajne diplomacije.

Nemčija, pijana od uspehov na vzhodu, je mislila, da se bo lahko ognila vojaškim operacijam na zapadu in je, kakor misli sama, stavila "velikodušno" ponudbo zaveznikom. Ta ponudba pa ni mogla zadovoljiti njenih sovražnic in pričeti se morajo vojaški manevri z vso silo, dokler niso zapletene armade v novem smrtnem boju.

(Poročevalec skoro gotovo misli na kabelsko poročilo, katero je poslal 16. marca in v katerem je rekel, da je Nemčija ponudila mirovne pogoje Belgiji, Franciji, Srbiji in Italiji; neko poročilo pa se je glasilo, da je sovražnik ponudil Franciji jamstvo za posojilo Rusiji, Avstriji pa je obljubila Italiji koncesije.)

Rusija, vojaško brez moči, ekonomično uničena, oficijelno bankerot, toda vseeno še silna, je središče vseh pogajanj. Ker ima nemška železna pest v Rusiji pristo pot, je Nemčija pripravljena odpuščati se nekaterim zahtevam drugod in je pripravljena celo dati nekatere finančne pravice ruskim upnikom, posebno pa Franciji.

Kakoršna pa je že bila vada, pri zaveznikih ni našla dopadajenja.

Kakor so lačni miru in razočarani vsled Rusije, niso hoteli sprejeti kompromisnega miru, ki bi prinesel samo začasno poravnavo.

Bilo je treba velikega moralnega poguma, zavreči porudbo. Minulo bo še nekaj časa, predno bo svet izvedle, kako velika je bila priložnost in kako ulogo so igrali idealisti. To leto pa bo prišla še ena mirovna ponudba.

Mislím, da bo to leto videlo — konec bojev.

Tega naziranja so tudi Angleži, Francozi, Italjani in Rusi. Vse pa je odvisno od poteka dogodkov na Daljnem Vzhodu. Centralne sile letos bolj potrebujejo mir kot pa kadarkoli od jeseni 1916. To pa ne zaradi tega, ker je ekonomični položaj postal obupen, ali pa da so vojaške rezerve izžepane, ali pa ker se je finančni položaj oslabil. Centralne države pričenjajo bolehati na isti bolezni kot — poražena Rusija.

Iz Kodanja prihaja vest o novi splošni stavki v Budimpešti. Militaristi jo bodo skorogotovo zadržali, toda vsak nov pojav poveča nemir.

Preteklo nedeljo so socialisti imeli veliko zborovanje v središču Kruppove industrije, v Essenu. Na shodu sta govorila dva državna poslana in sprejeta je bila resolucija, ki zahteva, da se sklene demokratičen mir.

Narodi centralnih držav so siti vojne in radi bi jo končali, toda je ne morejo.

Zavezniki narodi so tudi že trudni, toda je nočejo ubehati. Takoimenovani ameriški idealizem nekaterih zaveznikih dipolmatov ni ogrel. Zahteva po zvezi narodov bo naraščala in nikdar bolj kot tedaj, kadar bo vojaško napredovanje najslabše. Nasprotniki te zveze so v defenzivi, toda njihova obramba je slaba, kajti nimajo ničesar, kar bi mogli ponuditi.

"Manchester Guardian", ki je pacifističen in protivladni list, piše:

— Vojaški uspehi ne bodo določevali usode narodov. Odločiti se mora na podlagi, kakoršno je postavil Wilson, na obstoječi udanosti podložnikov in na poznanih željah, in prva skrb sveta mora biti, vstreci tem dvema zahtevama. Taka rešitev bi bila mogoče zvezana z velikimi težkočami, toda prvi pogoj mora biti, da se zavzre vsak militarizem in vsaka osvojitve z mečem.

V principu je ta dežela tudi to zavrgla, kajti izrazil je svoj namen, da predloži bodočnost ozemlja, katerega je zavzela, mednarodnemu svetu.

Ali pa bo tudi Nemčija storila isto glede ruskih provincij? — Ako se to zgodi, potem ni težko sklicati mirovno konferenco. Najprej se prizna princip zveze narodov, potem pa je dolžnost mirovne konference same, da izvede ta princip v podrobnostih. Sovražniku moramo povedati, ako si ne želi samo miru, ampak tudi starega trgovskega razmerja in pravice do proste svetovne trgovine, potem mora sprejeti svetovne pogoje, ki zametujejo vojaška osvajanja in zahtevajo sporazum s pogajanj v mednarodni zvezi.

Zasedanje vrhovnega vojnega sveta. True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 18. marca. — V četrtek, petek in soboto so bile v Downing St. seje najvišjega vojnega sveta in zelo važne politične konference pod predsedstvom angleškega ministrskega predsednika Lloyd Georja.

Sejam sta prisostvovala italijanski in franc. min. predsednik in drugi ministri s svojimi vojaškimi izvedenci in svetovalci.

"GLAS NARODA"

(Slovenska Daily)
 (Printed and published by the)
SLOVENIJA PUBLISHING COMPANY
 (a corporation.)

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
 52 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Price of paper: In this country \$2.50 per month; 10 cents per copy. Outside of U. S. \$3.50 per month; 15 cents per copy. Single copy 5 cents.

"GLAS NARODA" is published every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.50.

Advertisements on agreement. Duplication of material in other papers is prohibited. Money Order. Payment in advance. Address: 52 Cortlandt St., New York City. Telephone: 2976 Cortlandt.

O permitu in drugih stvareh.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Sprejeli smo značilno pismo, na katerega moramo odgovoriti. To pismo se glasi takole:

Čudno se mi zdi, da Glas Naroda še vedno nima "permitta". Zotti ga je dobil, tisti Zotti, ki je bil pred vojno pa do konca lanskega leta z dušo in srcem vdan Avstriji.

Čudno se mi zdi, da ga je dobila clevelandška "Sloga" in še par drugih slovenskih in hrvaških časopisov, kateri so bili vse prej kot pa borilci za svobodo svojega lastnega zatiranega naroda in ki so, če so le mogli, pri tej ali oni priliki poskušali vreči ameriški ali kakki drugi zavezniški vladi polence pred nos. Prosim vas, pojasnite mi to stvar.

S pozdravom
F. V.

To je eno izmed pisem, ki prihajajo vsakdan v naše uredništvo. Ponavadi nismo odgovarjali nanje, če vsaj javno ne, ker smo toliko taktični, da nečemo spravljati v javnost grehov svojega krvnega brata, ki pozna bratstvo šele tedaj, ko mu ga prinese človek na krožniku, zabeljenega z bogatim dobičkom.

Mr. F. V. povemo naslednje: V Washingtonu je Jugoslovanska Kancelarija. Če se ne motimo, v šestem nadstropju v Southern Building ali pa celo par nadstropij višje.

Jugoslovanska Kancelarija ima precej uradnikov. Med njimi je celo eden, kateremu je Glas Naroda nehote pripomogel, da se je povzpela na tako vzvišeno mesto.

Zastopniki Jugoslovanske Koneclarije pravijo, da njihovo priporočilo pri ameriški vladi zaleže ter da ameriška vlada vpošteva njihove pomisleke.

Parkrat smo že slišali, direktno, od strani in po ovinkih, da bi imel Glas Naroda takoj permit, če bi se tem gospodom uklonil ter jim s svojim sedelovanjem pomagal basati bisago, kateri dosedaj še noben človek ni odkril dna.

Od nas ne zahtevajo ničesar drugega kot — kompromisa.

To se pravi, da bi se mi morali izneveriti svojim dosedanjim principom, temelječim na ameriški ustavi ter propagirati svobodo, ki nam bo baje dodeljena pod monarhom; da moramo lagati kot oni lažejo, da moramo potvarjati originalna poročila; da moramo z zavijanjem resnice slepiti narod.

Mi kot vestni časniki smo pisali in pišemo le to, kar je res.

Sree nas je bolelo, ko smo brali in ponatisnili originalno poročilo, da jugoslovanski poslanci v Avstriji hrepene po svobodni državi pod žezlom Habsburžana.

Pritikline Jugoslovanske Kancelarije so nam to strahovito zamerile.

In zakaj? Po njihovem bi morali namreč zapisati, da so jugoslovanski poslanci v Avstriji za svobodno državo, ter črtati "pod žezlom Habsburžana".

Pisali smo fakta; ničesar drugega kot fakta. In vsled naše resnicoljubnosti je prišlo prokletstvo na nas.

Jugoslovanska Kancelarija je oznanila, da ji je mogoče pošiljati denar in stari kraj.

Mi smo se informirali ter javno razglasili v listu, da ni mogoče pošiljati denarja.

In vsled te resnice se je povečalo hujskanje in ščunvanje proti nam.

List, ki nima "permitta", mora predstavljati vse vesti, tikajoče se vojnega položaja in raznih političnih zadev, ter jih pošiljati v oceno pristojnim oblastim.

Pristojne oblasti so čitale že marsikatero obtožnico proti ljudem, kateri niso vredni njihovega zaupanja.

Čitate bodo tudi to in še veliko, veliko drugih. Naša vest je čista.

Za vsako vejico, ko smo jo napravili, se lahko zagovarjamo pred najstrožjim sodnikom, kateri pa mora biti v resnici moč pravice in nepristranosti.

Mi se ne bahamo s svojo močjo in svojim ngledom. Vseeno pa lahko rečemo, da smo v enem samem mesecu napravili za vojnovarčevalne znamke in vojna posojila Združenih držav več reklame in brezplačno odstopili več dragocenega prostora kot pa vsi drugi časopisi, katerim je baje Jugoslovanska Kancelarija izposlovala "permit".

Tega nismo storili zato, da bi se hoteli komu prikupiti, pač pa vsled tega, ker poznamo in vemo ceniti silno vrednost institucij, ki bodo pripomogle pravični stvari do zmage.

To je naš odgovor, Mr. F. V.!

Dopisi

Spring Hill, Iowa.

Ker že dolgo časa ni bilo iz tukajšnjega kraja nobenega dopisa, sem se pa jaz namenila napisati par vrstic, ki pa niso nič kaj veselo. Poročati moram namreč žalostno vest, da se je v tukajšnji okolici v Carney pripetil roparski umor.

Dne 24. februarja je šel rojak Jožef Kerhlikar ob 10. uri zvečer proti svojemu domu ter je bil napaden in takoj ubit. Imel je na vrhu glave veliki udarec ter na strani glave pa hud udarec. Ubit je bil blizu svojega stanovanja s polenom, odlomljenim z bližnjega drevesa; 25. februarja zjutraj so ga našli mrtvega. Kdo ga je umoril, še niso iznašli.

Pokojni Kerhlikar je bil doma iz Hotića pri Litiji, kjer zapušča sorodnike; tukaj zapušča ženo in sedmero otrok. Pokopali smo ga dne 27. februarja na katoliškem pokopališču v Des Moines, Iowa, kjer počiva že več Slovencev. Počivaj v miru in lahka naj ti bude tuja zemlja!

Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam tega lista.
 Franciška Swatta.

Hot Springs, Ark.

Na vprašanja mnogih rojakov, kako da je tukaj, odgovorjam: To mesto ima okoli 15,000 prebivalcev in se v njem nahaja največje zdravilišče ali toplice v Ameriki. Prosto leto se je prišlo semkaj zdraviti čez 135,000 ljudi za revmatizem in vse druge bolezni. Voda je vroča od 140 do 150 stopinj. Vsa vroča voda je pod vladno kontrolo. Kopeli so pa po 50—75 centov ena, to je v kojem kopališču se kdo koplje; voda je pa povsod ista. Samo eno kopališče je od vlade zastoj in to za take ljudi, kateri si ne morejo kopeli kupiti.

Če bi kdo hotel nadaljnjih pojasnil, se lahko name obrne, ker jaz že več let stanujem v tem mestu. Treba je pa priložiti pošto znamko za 3¢ za odgovor.

Pozdravljam vse zavedne Slovence in Slovenke širom Amerike.
 Joe Čertalič,
 428½ Central Avenue,
 Hot Springs, Ark.

Elma, Wash.

25 let sem že naročnik "Glasu Naroda", pa nisem še nobenega dopisa pisal, to pa zato, ker mi gre zaga boljše kakor pisava.

Novice nimam posebnih. Zima ni posebno huda, snega večkrat pade malo, pa hitro mine. Dela se v gozdu ali pa na farmi. Tukaj je še dosti gozda, ali kdor ni vajen tukajšnjega dela, je težko. Pijače se tudi ne dobi, ker je Washington suh. Jaz sem si pa kar jabolčnika naredil; malo kisel je, ali vseeno gre; whisky se dobi tudi, ali galon stane \$5.90. Tukaj sem že devet let; včasih sem imel tudi partnerja, zdaj pa nič ne vem, kje se nahaja.

Pozdravim vse Slovence, posebno v Clevelandu, Collinwoodu in Nottinghamu, Ohio.
 J. Dempsey,
 A. R. Box 101, Elma, Wash.

White Pine, Mich.

Nimam kaj posebnega pisati. Kar se dela tiče, je še precej povoljno in zaslužni se, da se človek preživi. Draginja je velika, kakor povsod.

V našem pečlarskem klubu se dobro zabavamo. Kar si poželimo, to tudi pripravimo. Nek dopisnik iz Dunkirka, Kansas, piše, da peče povavadi svinjino, ker se hitro speče. Mi pa pečemo tudi kokoši, čeprav vzame mnogo časa. Posebno mi pečljariji smo zelo pridni. Ko zjutraj bije urea pet, smo že na nogah in pričenemo vsakdanje delo. Marsikatera žena je zaspala in pogosto predolgo spi, tako da mora njen mož včasih iti tudi brez spanja.

Neka kuharica je tudi pisala,

da je živila v cesarskem mestu, kjer se je marsikaj naučila kuhati; toda pohvaliti se noče, kaj se je naučila. Mi se pa ne oziramo na take, ki so prišle iz cesarskega mesta, ker smo preravnega stanu. Ogledujemo se le za kakim brhkim kmetiskim dekletom, rdečih lic in ki zna tudi potice peči. Čeprav vsega ne ve, kot dekleta iz mesta, jo bo pa pečlar naučil. Vsa srečna bo ona, ki bo dobila pečlarja za moža, dasi se nekateri nas bojé, češ, pečlar se ne bo dal varati, kajti ve za vsako jace pri hiši.

K sklepu pozdravljam vse pečlarje po širni Ameriki, kakor tudi newyorško kuharico, pa ono iz cesarskega mesta.
 Pečlar A. Z.

Valley, Wash.

Zima nam gre h koncu. Ptici selivei nama oznanjajo novo vigrad. Vreme imamo pa bolj marčevno ali aprilovo, nič stanovito.

Delavske razmere so dobre povsod na žagah, na farmah in v kamenolomih. Magnesito Company dobro dela.

Pozdrav na vse Slovence in Slovenke, posebno vse slovenske pečlarje. Vsem skupaj vesele velikonočne praznike vošču vaš prijatelj Pečlar.

Vermillion, Alta.

Kot večletni naročnik Gl. Nar. se moram tudi jaz enkrat oglasiti z dopisom. Povedati hočem namreč, kako živimo v Canadi.

Tukajšnja zima je tako dolga, da jo računam na 13 mesecev. Spomladi ne moremo prej pričeti orati kot 15. aprila. Na jesen pa zopet zgodaj pritisne mraz in zmrzne že okoli 20. oktobra. Dve leti smo imeli zelo slabo letino. Nekateri niso dobili nič; nekateri pa, ki so bili zelo pridni, so dobili malo. Kadar pa dobro obrodijo, je pa tudi toliko, da bi človek ne vrjel, ko bi ne videl. Na akter se pridelala od 50 do 100 bušljev ovsu, pšenice pa od 30 do 50 bušljev. Toda tu se ne prideluje pšenice prve vrste, temveč samo št. 3 in 4, ker nam je vsako leto nekoliko zmrzne. Zadnji dve leti so nam zmrznili pridelki koncem avgusta. Kako leto zelo lepo kaže in človek misli, da bo mnogo pridelal, toda pride slana ter vse pobere in kar ostane, paše za prašiče ni mnogo vredno. S poljedelstvom tukaj v provinci Alberti je ravno tako kot v starem kraju v loteriji. Moj oče je "pogruntal" številke in mi rekel: "Čakaj, Janez, danes sem pa dobil prave skupaj. Gotovo bo tema." Jaz pa, Janezek, sem nestarpo čakal z očetom, kdaj pride pondeljek, da bom videl številke. Grem jih gledat, pa ni nobene tistih, katere je oče "pogruntal". Tukaj pa je še vendar boljše farmati kot pa v loteriji tovariši.

Tukajšnje farme pa so zelo dobre za živino. Vsak farmer ima mnogo glav v hlevu in s tem dobro napreduje.

Skoro bi pozabil popisati, koliko mraza smo imeli. Nek rojak je pisal, da je bilo, mislim nekje blizu New Yorka, 12 stopinj pod ničlo. Ga je hudo zeblo in da je marsikateri hudič ušel izpod jezika. Kadar pa imamo pri nas 12 pod ničlo, pa pravimo, da je lep dan. V Alberti imamo mraza od 40 do 60 pod ničlo, včasih pa pride celo do 65 stopinj. Kaj si mislite, koliko jih mora pripricati izpod mojega jezika na dan, kadar je tak mraz? Moj nos mi je to zimo večkrat ozebel, da je bil tak, kot čevljarjevo kopito.

Čudil sem se, ko nekdo piše, da farmerji ne morejo dobiti moke. Zakaj ne dajo pšenice v mlin? Ali tam ni mlinov? V Canadi pa farmerji vozimo pšenico v mlin, pa imamo dovolj moke za celo leto. Kar je drugih živil, se lahko kupijo; seveda je vse drago. Tudi sladkorje se dobi, kolikor ga kdo hoče; prodajajo ga po 11½ funt.

Bušelj krompirja stane \$1.50, surovo maslo po 40¢ funt, 12 jajc pa 50 centov.

Tudi jaz sem delal v jami. V Kansasu sem bil 6 let in povsod drugod. Pa se mi ni več dopadlo delati za kapitaliste ter sem se namenil, da grem na farmo. In tako sem tudi naredil. S početka je šlo res prav slabo, ker sem začel brez denarja. Pa sem bil vstrajen in počasi gre vse. Ko sem odhajal, so se mi nekateri rojaki smejali. Dames bi pa rad videl katerega od teh in bi ž njim govoril ter ga vprašal, kdo je danes na boljšem, on ali jaz. Mnogo boljše bi bilo za Slovence, ako bi bolj hodili na farme. V nekaj letih si farmer lahko prihrani par tisočakov, z delom v rudnikih in tovarnah pa kolaj par stotakov. Zato pa, rojaki, le pridno na farme, se ne bodete kesali, kot se tudi jaz ne kesam, da sem šel.

Ako Andrej Vrhunc, ki je bil pred 7. leti v Caroni, Kansas, bere ta moj dopis, naj se mi oglaši.

Na jesen mislim kupiti farmo kje v bližini Clevelanda, O. Rad bi dobil tako, ki bi imela kaj sadnega drevja in veliko od 100 do 160 akrov. Farma mora biti dobra in ne predaleč od sole in mesta. Ne gledal na to, koliko velja, temveč samo na to, da mi ugaja.

Pozdravljam vse Slovence v Minnerahu, Kansas, ki so me dobro poznali, ker sem nosil po strani klubok. Vesele praznike!

John Pintar,
 Vermillion, Alta., Canada.

Kadar pokopljete kako staro sovrastvo, se nikdar ne brigajte za nagrobni spomenik.

ISČE SE

dobre delavce za francoske Claret doge. Dovolj lepega lesa in plača dobra.

Max Fleischer,
 258 Lewis St., Memphis, Tenn.

SLOVENSKO-HEVATSKA Restavracija

A. ZUPANČIČ, lastnik,
 priporoča tukajšnjim rojakom svojo novo urejeno restavracijo. — Izvrstna potrežba. — Domača kuhinja. — Glasovir na razpolo. Ugodno sestajališče Slovencev in Hrvatov.
 443 East 84th St., New York City.
 (Med 1. Ave. in Ave. A.)

Oženite se

Priljubite nam samo EN DOLAR in poslal vam bomo popoln Zevstovski katalog z nastavljenim epizem, SLIKAMI, imeni in naslovi mnogih deklet in nekoliko odov, ki bjejo dobrega in poštenega moza. Lahkosami plete in akete nrečen zakon. Mi smo zmoln: storiti poteno in dovoljeno posredovanje, zato ne štedito dolarja, ki je posredil med vami in ZAKONSKO SREČO.
 Pišite še danes na:
RELIANCE F. CLUB
 Box 376 Los Angeles, Cal.

HARMONIKE

bodite kakršnekoli vrste izdelujem in popraviljam po najnižjih cenah, a delo trpeljivo in zanesljivo. V popravu so neslišno vsakdo pošlje, ker sem še nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravu vzamem kranjske kakor vse druge harmonike. Stare kupim ali sprejemem v zameno.

JOHN WENZEL,
 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v državi Illinois naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Flečko,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozaderna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval državo, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. Upati je, da mu bodo rojaki v vseh osirih pomagali, posebno že, ker ima pokvarjeno levo oko.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — inkorporirana leta 1900.
 Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
 Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
 Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neizplačnih smrtnin: LOUIS COSTELLO Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
 Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
 JOHN GOUZE, Ely, Minn.
 ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill.
 IVAN VAROGA, 5126 Natrons Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNINI:
 GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond Wash.
 LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
 JOHN BUPNIK, S R Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
 JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
 JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
 MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605 Chicago, Ill.

ZDruževalni ODBOR:
 RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
 FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ISČE SE
 može pri avtomobilih. Učimo vsakega praktično pri vseh avto ter vsakovrstnih strojih. Ne zamudite prilike! Pouk je za avtomobile, motorje pri zrakoplovih, acetilenzavore, pri bateriji, kako se pri- žige in napravi razsvetljavo. Delo se jamči po dovršeni skušanji. Katalog zastoj. Pouk podnevi in ponoči. Pittsburgh School of Automobile Engineering, Station & Collins Aves., East End, Pitts- burgh, Pa. (20.22.25—3)

NA PRODAJ
 FARMA, obsegajoča 152 akrov zemlje, blizu trga in železnice, fi- no poslojpe, 20 krav, 12 telic, 4 konje, prašiče in kokoši ter vse poljedelsko orodje. Prodajajo po nizki ceni ter na lahke pogoje. Pi- šite na lastnika:
 H. Gay Roberts,
 Oaksville, Otage County, N. Y. (20.21—3)

VABILO NA VELIKO PLESNO VESELICO,
 katero priredi društvo "Bonairski Slovenci" št. 79 SDPZ.
 v soboto dne 6. aprila 1918. v Bon Air, Pa.
 Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina 25¢.
 Dame so vstopnino proste.
 Tem potom vljudno vabimo vse rojake in rojakinje iz Johnstowna in okolice, da nas blagovolijo po- setiti v obilnem številu na zgoraj omenjeni dan. Prosimo tudi vsa cenjena bratska društva v tej o- kolici, da naj ne prireajo svojih veselice na ta dan, ker imamo pre- cej reven društveni dom in treba mu popravka.
 Igrala nam bo izvrstna godba tamburašev "Triglav" pod vod- stvom g. H. Vidriha. Za dober prigrižek in vsakovrstno zabavo bo skrbel v to izvoljeni odbor.
 Veseli dobrodošli Vam kiče (19.20—3) Odbor.

POZOR, ROJAKI!
 Rad bi izvedel za tu nasikana dva otroka po imenu

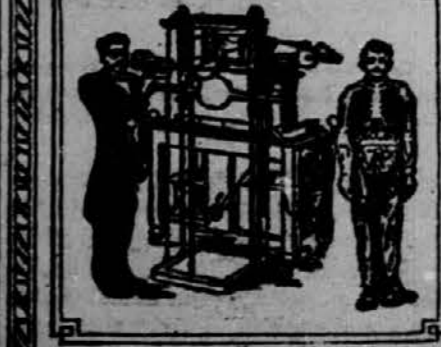

MARIJA in ANGELA

ter nezvesto ženo, ki je pobegnila od mene dne 26. februarja z Antonom Korobaveh. Vzela sta s se- boj tudi 25 sto dolarjev denarja. Ona je doma iz Sappjan na Primor- skem in stara 27 let, je visoke po- stave, rdečih lic in črnih oči ter ime ji je Marija. On je tudi velike postave, blelih lic in ima znak kakor bi bil cepljen na licu; star je 25 let. Preje je bil v St. Louis, Mo., in zadnji čas pa štiri leta tu na Primero, Colo. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za ta dva tička, da mi naznani naslov, dobi \$100 nagrade in bom zelo hvaležen.

John Jurcich,
 Box 342, Primero, Colo. (20.22—3)

Dr. B. F. MULLIN
 Zdravnik-špecialist za Slovence.
 411-4th Ave., Pittsburgh, Pa.
 (nasproti pošte.)

Najstarejši špecialist v Pitts- burghu, ki deluje že 38 let kot zdravnik. Ozdravil je desetlet na tisoče in tisoče oseb, pa tako more tudi vas. Rabi najbolje zdravila iz Evrope, Amerike in ostalih delov sveta. Zdravi vse boleznine možkih in ženskih uspe- šno in hitro. Električni pregled s X-zarki, s katerimi vidi vaše telo kot na dlanu. Prilite k te- mu staremu izkušnemu zdrav- niku — on vas bo gotovo ozdra- vil NIZKE CENE. ZNANSTVE- NA PREISKAVA ZASTOJ.

GOVORI SE SLOVENSKO. Uradne ure so: od 9. zjutraj do 7. zvečer. Ob nedeljah samo od 10. do 2. ure popoldne. Pri meni se miravi veliko število Slovencev in Slovenk. Ozdravim vsako bolezn, ki jo prevzame za zdraviti.

Lužiški Srbi.

000

Od mogočne veje Slovanov, ki so prebivali pred leti ob srednji in dolnji Labi, je ostala danes samo neznatna peščica t. zv. Srbov v obeh Lužicah, slovanski rod, Čelom po ozemlju in jezikovno najbližji.

Polabski Slovani, ki so se od davnih dob razširili za Odru na zahod k Sali in Labi, so se delili v dobi, ko imamo o njih prva podrobnejša zgodovinska poročila, torej v IX.—X. stoletju po Kristu, v tri velike skupine:

1. — t. zv. Obodritov na Meklenburškem, Lueneburškem in Holstinskem do reke Varnave, odkoder so prestopili tudi v staro Marko.

2. — Lutijcevi ali Veletovi med Odru, morjem, Varnavo in Labo, in

3. — Srbov na srednji Labi med Vero, Havalom in Bobro.

Od tega časa, kar je dobila zgodovina Slovanov na Labi, je njih zgodovina neprestan boj za obstoj, v katerem je stalo proti njim dvoje največjih sodobnih gospodstev:

— Nemško cesarstvo in rimska cerkev.

Boj Nemcev s polabskimi Slovani ni bil samo političen, ampak tudi narodnostni in verski.

Slovani so se držali v njem dolgo časa hrabro, toda v takem boju neenakih sil (Nemčiji so se pridružili tudi Dani in v teku časa poljski in češki vladarji) se niso mogli obdržati in so — podlegli.

Pa tudi zato, ker niso bili — složni!

Za časa Karla Velikega in njegovih naslednikov se niso bili uspehi tega boja za Nemce znatni, hujski je bil — boj s saksonsko dinastijo, v katerem je prišlo skoro vse južno Polabsko v nemške roke; končno zmago nad sosednjimi Slovani so kralju potem izvojevali mejni grofje.

Slovani so podlegli tu nele politično, ampak tudi — narodnostno.

Od XII. stoletja se je začela širiti v njihovi zemlji neprestana nemška kolonizacija, v teku XIII.—XIV. stoletja so dobili Nemci že premoč nad Slovani in od XV. stoletja vidimo med njimi samo slovanske ostanke.

Ob Rujani so izumrli Lutijci leta 1404 in ob Labi je ob pol. XVI. stoletja bilo slovensko ozemlje na Lueneburškem omejena samo na kraj luhovski in danneberški, na južni del bledeškega, približno na tretjino olšinskega in na severni del Stare Marke. Naprej proti vzhodu so prebivali samo neznatni ostanki na Meklenburškem, ki je bilo še v XIII. stoletju precej slovansko in na Braniborskem v brižanskem okraju.

Toda niti ostali večji otok lueneburški se ni mogel vzdržati; še leta 1671 so prebivali tam Slovani, toda okoli l. 1700 so bili že večidel ponemčeni in iz poslednjega otočka dravinskega, na katerem je ostalo ime "Wendland" še do danes, je izginil slovanski jezik l. 1760. Leta 1751 se je služila tu poslednjikrat — slovanska maša.

Vest A. Parzewskega, ki se je v letu 1890 raznesla po časopisju, po to kateri je našlo uradno štetje iz l. 1890 tukaj še nad 600 Slovanov — Vendov, se je pokazala kot zmotna. Uradno štetje je našlo sicer 570 "Vendov" v luhovškem kraju, toda ti so govorili samo nemško.

Slovanski jezik je tu že nad 100 let mrtev, kakor je takoj konstatiral E. Muka, katerega je poslala na mesto krakavska akademija znanosti. Drugeče je stara slovanska rasa seveda še dosti ohranjena v tipu in v vsem domačem življenju prebivalcev današnjega Wendlanda.

Med vsemi Polabani so se edini Srbi pri češki meji o teli te žalostne usode in se ohranili, dasi v neznatnem številu, do današnjega dne.

Vzrok temu je bil poleg drugega ta, da so prišli Lužice za dolgo časa trajno pod češko krono in ta združitev je vendarle ustavila nemško razširjanje in pomagala ohraniti slovanski jezik v Lužicah.

Prvotno so Srbi zavzemali kompaktno vso zemljo med Salo, Vero, gornjo Havalom, Sprevo (po Muki čez Dubno—Dahme, Zelm—Baruth, Sosne—Zossen, Koppnik, Pribor, Wurice) približno do Frankfurta nad Odru, doljno Bobro, Hvizdo, ki so se skladali predvsem iz velikega plemena pravih Srbov med Salo in Labo, in Lužičanov na srednji Sprevi in Nisi.

Tudi sem so se začeli od XI. stoletja seliti Nemci, — toda glavni prirastek nemškega življa je bil v XIII. in XV. stol. V tem času je na zahodu od Labe ginila srbska narodnost in popolnoma izginila v času tridesetletne vojske.

Boljše je bilo v obeh Lužicah, v Dolnji in Gornji, od leta 1319, ko sta bili pripojeni češki kroni. Toda tudi tukaj je začelo od leta 1675, ko je prepustil Ferdinand po praškem miru zemljo Saksom, srbsko ljudstvo naglo giniti, posebno v Dolnjih Lužicah, in šele slovstveno gibanje v XIX. stoletju ga je zopet oživilo in zabranilo pogin.

Po prizadevanju nekaterih rodoljubov se je posrečilo vzbuditi v ljudstvu narodno zavest, obnoviti slovo, uvesti srbski jezik v početne šole in se pogoditi pri sosednjih saksonskih Nemcih za primeren način življenja.

Seveda, kako dolgo bo to ostalo v bodoče, se ne more prerokovati. Zakaj germanizacija, posebno v Dolnjih Lužicah, pod prusko vlado neprenehoma in zelo napreduje.

SLOVO.

Tam gori lipe tri stoje, pod njimi vir šuma; glej, tam se reveži rode, glej, tam moj rod živi. In ti he veš, kako gorje vpoigibije mu glavo; in ti ne veš, kako grenke solzice tam teko. Zato nikar ne povprašuj, kaj žene me naprej; zato nikar ne prejkuj, planinski raj poglej!

Pri beli cesti pod goro lesen je križec stal; sinoč tunkaj sem slovo od ljubice jenal. Kaj boš, kaj boš jokala se? Saj veš, da moram preč; glej, to nepremeljivo je, ne bo nazaj ne več. Nikar, nikar ne povprašuj, kaj žene me naprej; nikar, nikar ne preiskuj, planinski raj poglej.

Petdeset let nemških intrig v Rusiji.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd se le še tehnično ne nahaja v rokah Nemcev. Dejanski pa so bili Nemci mojstri ruskega glavnega mesta, še predno je bil izstreljen prvi strel v tej vojni, ter bodo vedno ostali njega mojstri, razven če se zavzemikom posreči izgnati jih in izpodrinuti.

Nemci so se pripravljali na vojaško promemado v Petrograd zadnjih petdeset let, odkar se je ustvarilo nemško cesarstvo. Te promemade pa se ni le izdelalo v vseh njenih posameznostih, temveč je bilo z rusko birokracijo tudi vse dogovorjeno, kje bodo čakala zaloge municijske in živil na nemške zavojevale. V duhu inteligence in zatiranjih mas se je držalo ime Nemčije, posebno pa Prusije, z vsemi strašnimi zločini in izgredi ruske birokracije.

Od časa Petra Velikega naprej je imel nemški vpliv svojo roko na vsaki fazi ruske delavnosti. Nemci so vedno vodili, tako na dvoru kot v tajnih družbah revolucijonarjev.

Poslušajoč se te prilike, so Nemci uporabili ves svoj vpliv, da privedejo rusko inteligenco do studiranja v Nemčiji. Kdo se ne sponja razsumanja in Berlina? Pritegnili so k sebi dijaško mladiino, ki se je vračala nato domov s filozofijami Hegla, Kanta, Fichteja in drugih, pritegnjena s tem na nemško misel in v opoziciji proti francoskemu vplivu.

Večina zdravnikov v velikih ruskih mestih je nemškega rodu. Nemški kolonisti so zasedli nekaj najboljše zemlje na zapadu in jugu. Na Litvinskem so najbogatejši trgovci Nemci. Nemški vpliv je tam tako močan, da se je večina Litvinev odpravljala grško-latinski veri, to je očeveljni ruski cerkvi ter sprejela luteranstvo, očeveljno cerkev v Prusiji.

Z značilno nemško popolnostjo se je germaniziralo Litvo in baltske province, ki so bile tehnično rusko ozemlje. Isto velja glede Kurske, Finske ter tudi ruske Poljske. Izza vstaje leta 1863 naprej je bil tevtovski element najbolj agresiven na Poljskem. Nemci so se ustanovili v industrijalnih krajih ter postali odločajoče plemo v globini šestdesetih milj v tem, kar je dejanski ruska Poljska.

Cela ta kolonizacija se je izvršila v zadnjih osemdesetih letih ter je imela svoj določeni namen. Po celi Rusiji se je vedelo, da bo neka nemška armada v gotoven čas vdrila v Rusijo ter vzprizorila promemado do Petrograda. Večina naroda, od meje pa do glavnega mesta, je bila skrbno pripravljena za ta dogodek. Nemci ne lažejo, če izjavljajo, da so prebivalci gotovih mest pozdravljali nemške armade kot osvoboditeljice in rešiteljice. Ti nazdravljajoči prebivalci Rige ali Revela so bili Nemci ali ponemčeni.

Največji zatiralec in tiran Rusije, možje, ki so največ pripomogli k splošnemu utisu po svetu, da je Rusija barbarska dežela, so bili Nemci, vključno Buhren, Pahlen, Benckendorff, Berg, von Plehve, Müm, Riman, Kaulbars in Stuermer. Na čelu svojih armad je imela Rusija izdajalec in niče, kot so bili Stackeberg, Stark, Stoessel, Rimenkamp, Grippenberg in Graner. Vsi ti nemški generali so uveli le največje zaničevanje do Rusije in ruskega naroda ter so smatrali Ruse za manj vredne kot živino in jih pošiljali v smrt brez vsakega ozira. S tem so služili svoji pravi domovini.

Skrozi več kot eno stoletje se je ruskenemu narodu pripovedovalo, da ima vse lepo, vredno in dobro le en izvir: — Nemčijo. Doma v Nemčiji niso znanstveniki nikdar izgubili prilike za povdarjanje, da je večina Rusov indo-germanskega izvora. Izjavljali so, da je Rusija sibelka Prusije, da je edina razlika med obema narodoma le črka "p" pred Rusijo ("P" rusija), kateri "p" pa pomeni napredek.

L. C. Schnizler, ki je leta 1847 obledanil zgodovino Rusije, je izjavil naslednje glede Nemcev v Rusiji:

"Rusija vsebuje nemško prebivalstvo, ki v vsakem oziru nadtriljuje Ruse. Iz tega nemškega uroda pa dobiva večino svojih odličnih državnikov, politikov in vojakov.

Zakaj pa so ti, govorjeno v sozamerju tako vzvišeni nad njih ruske podanike? Raditega, ker so bili kot ljudje rojeni Nemci, to je, da se je njih moralnost in inteligence kultiviralo in razvilo na bolj ženjalni zemlji bolj vzvišene in bolj prosvitljene civilizacije."

Skoro celo rusko plemstvo je nemško. To plemstvo pa se je vedno borilo in intrigiralo na dvoru ter kot naslednik na prestolu je bil njega kandidat vedno slabejši prine.

Da je bil zadnji Nikolaj vse preje kot mož, da je bil le melanholična igrača v rokah svoje nemške žene in njene kamarile, je preveč znana stvar, ki bi jo bilo treba takaj ponavljati.

Vojaške zadeve Rusije so se nahajale v nemških rokah. Bilo je pripisovati te temu dejstvu, da so morali Rusi leta 1877 prositi Rumunsko za pomoč, da jih reši pred Plavno. Strašni fiasko v vojni proti Japonski je bilo v glavnem pripisovati Rensenkampfon in Stoesseljeva. Port Arthur se je predalo, dasiravno bi se bil lahko držal še najmanj dvesto dni. Zaveda Stuermerja je preveč novega datuma, da bi jo bilo treba opisovati. Pri obravnavi proti njemu se je jasno dokazalo, da je dal vse načrte v roke Nemcem.

Ruska armada se je pokazala kot skozinskaz pokvarjeno. Muničijo, izdelano v Ameriki za ruske topove, se je direktno namenilo ter izročilo potom vojskega umikanja v roke Nemcev. Pravico smo imeli pričakovati, da bodo postale razmere vsprsko revolucije drugačne. Kljub temu pa se kaj takega ni zgodilo. Vstasi so plačali svoj dolg Nemčiji, ko je "sovrvažnik" zavel Dvinsk s tisoči železniškimi vozovi municijske, 5000 motornimi vozovi, 2000 topovi ter drugim vojnim materijalom nepreocenljive vrednosti.

Dasiravno je Francija posodila veliko tisoč milijonov dolarjev Rusiji, da utrdi prijateljstvo med obema deželama, so bili vendar Nemci, katerim se je dajalo največje trgovinske ugodnosti. Rusija je dobila tržišče za Nemčijo. Na ta način pa so tisoči milijonov dolarjev denarja francoskega naroda našli svojo pot v deželo Kruppa, da se plača za topove, katere naj bi se uporabilo proti Franciji.

Leta 1896 in 1904 so pitali Nemci svoje prašice z rusko pšenico, dočim ni imel ruski kmet, ki je pridelal to pšenico, niti kruha. V Rusiji je znana popevka, ki se glasi: "Denar prihaja iz Pariza, a možgani prihajajo iz Berlina."

V trgovinskega oziru je imela Nemčija tako mogočen vpliv na Rusijo, kot ga je imela na balkanske države. Vsak nemški trgovec pa je dajal informacije svoji domovini, kadar se ga je naprosilo, naj stori to. Že dolgo časa je tega, ko so se navadili Rusi zreti na Nemce kot na svoje naravne mojstre.

V obeh vsakega nevednega ruskega kmeta je vsak Nemec lekar, zdravnik, inženir ali profesor. Pripoveduje se povest, da so po smrti edinega zdravnika v rasi potvrdili kmetje to čast nemškemu služabniku tega zdravnika ter ga pretepači, dokler ni privolil v to, da postane njihov zdravnik.

Kugo protisemitstva (proti-židovstva), ki je prinesla nad Rusijo očitanja celega civiliziranega sveta, je bilo v glavnem pripisovati nemškemu vplivu. Vsi ruski državljani nemškega pokolenja so bili antisemiti. Ker so se židje prvi lotili naloge prosvitljenja ruskega kmeta, ker so bili prvi pripravljivi iti med narod ter ga dvigniti, so si židje nakopali sovražstvo Nemcev. Da delujejo proti vplivu židov, so uvedli Nemci znanstven antisemitizem potom različnih organov, katere so kontrolirali, ter potom svojih pamphletov, knjig in profesorjev. Kdo če ne Nemci so povzročili pogrome proti židom? Inena Buhren, Pahlen, Berg, Riman in Plehve so bila istovetna s proganjalci židov.

Na ta način so dosegli Nemci dvojen cilj: diskreditirana in izolirana Rusija se je približala Nemčiji ter ustavljen je bil vpliv propagande prosvitljenja.

Celo ideale najbolj revolucijonarnega elementa v Rusiji se je

ustvarilo v Nemčiji, ne pa v Franciji.

Sedaj se ni treba ničesar več bati od strani Rusije, nahajajoče se pod nemško kontrolo. Rusija je postala to, kar si je želela Prusija. Boljševiki pa so dovršili prusifikacijo Rusije. Izdajstvo ali nezmožnost, bedastota ali plitvost — posledice so iste, v kolikor smo prizadeti mi.

Surovin ne bo Nemčija dobila iz Rusije, ker jih ni. Dobila pa bo ljudi, ki jih potrebuje za delo na poljih in v tvornicah.

Rusi se nahajajo v strašnem gospodarskem položaju in Nemčija ne more poslatašiti tega položaja. Gotovo je, da bo Nemčija vzele Rusovo devoj živino. Ta pa bi itak morala izginiti, kajti Rusija ni imela krme, s katero bi jo pitala.

Največja ugodnost, katere je bila delezna Nemčija vsled polnoma Rusije, pa obstaja v oprosteanju nemške mornarice, ki operira v Baltiku. Nekatera, če ne vsa ruska brodovja bodo padla v nemške roke. Te ladje in oprostene nemške pa se bo uporabilo nato proti nam.

Mogoče je, da se bo litvinske in ukrajinske polke še uporabljalo na zapadni fronti proti našim lastnim vojakom. Vsed tega je dobro, da imamo svoje oči na široko odprte. Sedaj poznamo namreč resnice glede Rusije in glede nemške kontrole nad Rusijo.

Odstop ozemlja Canadi, Duluth, Minn., 18. marca. — Uradniki St. Louis okraja so preleži obvestilo iz Washingtona, da se je uravnila meja med Združenimi državami in Canado na severu in je Canada dobila pas gozdnega ozemlja, ki je prej pripadalo Minnesoti. Ta zemlja leži med jezera Namican in Loon ter reko Vermillion.

Slovenske novice.

000

Calumet, Mich. je star 4 mesece.

Pr' družini Louis Srebrnak so je oglasila štorcklja ter ji pustila fantka Mihaela. Družina stamuje na Red Jacket Shaft Location. — Tudi pri družini Peter T. Sunič v Newtownu se je oglasila ter pustila deklico Kristino.

V sredo 13. marca popoldne je umrl v sanatorijum na Houghton 23letni mladenič Jos. Vidmar iz Raybaultowna. Bolehal je že dalj časa za jetiko, pred par meseci se je vlegel na posteljo, kjer je polagoma hiral. Revež je vedno upal, da bo še ozdravel, zato je zaprosil mater, naj ga pošlje v sanatorijum. Mati mu je izpolnila željo, akoravno je znala, da ne bo dobila več sina živega nazaj na dom. V sredo je smrt pretregala nit življenja mladeniču, o katerem bi vsak, ki ga je poznal prej, ko je bil še zdrav, mislil, da lahko dočaka starost 80 ali 100 let. Zakaj bil je krepke, visoke postave, da mu ga ni bilo para. Še kot mladi fant je začel delati v jami, pred par leti pa je to delo opustil ter stopil v službo kot voznik za Calumet pivovarno. To delo je opravil do lanskega poletja, ko je zaenkrat v sebi kal te strasne bolezi jotike. Pokojni Jožef je bil mirne in prikupljive narave, pravi sin svojega pokojnega očeta, ki se je pred leti ponesečil v Oseola rudniku. Pokojni je bil član družtev Eagles Mosse in sv. Jožefa SHZ. Poleg potrte matere, ki je izgubila edinega sina, žalujejo za njim še tri sestre, Mrs. Mary Smuk, Annie in Rosie, ki žive na domu pri materi.

V četrtek 7. marca je umrla na Dollar Bay po enoletni bolezni v starosti 43 let Katarina Babič, so-proga Tomaža Babiča. Pogrebni obredi za pokojno so se opravili v soboto v cerkvi sv. Franciška na Dollar Bay, pokopana pa je bila na Calumetu na pokopališču Lake View. Zapušča žalujočega soproga in osmero otrok, kojih najmlajši je Vermillion.

Pri mestnih volitvah 11. marca je v kontestu za blagajnika zmagal naš rojak Math. F. Kobe z 209 glasovi proti svojemu tekmeu dr. John Millerju, ki je dobil 114 glasov. Na sijajnem uspehu našega rojaka smo lahko ponosni ter mu prisrčno čestitamo.

Mladenici Anton Kulsman, Peter Bahor in Frank Cimermančič so bili odpuščeni iz vojaške službe in so se pred kratkim vrnili iz raznih taborišč nazaj na Calumet. — Louis Bahor iz Raybaultowna je bil poslan pred par dnevi v Camp Custer. — V sredo 13. marca popoldne sta odpotovala Josip Butala iz Yellow Jacketa in Math. Vertin s Calumeta v San Antonio, Texas, k zrakoplovnamu oddelku; zglasila sta se prsto-voljno.

Lorain, Ohio. Naši mladeniči se že pridno vadijo za igro "Repositev", ki se bo vzprizorila kmalu po Veliki noči. Pa igra bo zopet nekaj posebnega in novega za slovenski Lorain.

Naš cerkveni fair bo 10. 11. in 12. maja. Če bo hitro minil, zato pa ne noge in pripravivno se, nanesite darov, da bo vse polno in pisano. Nekateri so že prinesli darov.

Pri družini Jug se je oglasila štorcklja; pustila ji malo Angelo.

200 angleških perov v armadi. Vojvoda iz Roxburgh, prvi angleški plemenitaš tega imena, ki je bil ranjen v sedmih vojni, je eden izmed osmih vojvod, ki so ponudili svojo službo Angliji, kakorhitro se bo pričece sovražnosti.

Glason zadnjih poročil služi skoro 200 članov zbornice lordov v angleški armadi ter je med njimi 8 vojvod, 10 markijev, 61 earlov, 22 vikontov in približno 90 baronov. Veliko jih je bilo ubitih ter še več ranjenih, dočim se nahajajo drugi zopet kot jetniki v rokah Nemcev.

Iz zakladniškega urada.

WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES GOVERNMENT

HRANI IN POSOJAJ SVOJE PRIHRANKE

STRICU SAMU.

On jih potrebuje sedaj!
Vi jih boste potrebovali po vojni.

KUPUJTE VOJNO VARČEVALNE ZNAMKE

OBVEZNICICE VLADE ZDRUŽENIH DRŽAV.

Mosijo štiri odstotne obresti, plačljive na četr let.

Lahko prične

S PETINDVAJSETIMI CENTI, če kupite varčevalno znamko Zdruzenih držav.

Vaš poštar, vaš bankir, vaš časopis in številno drugih prodajalnih agentur vam bo povedalo vse glede teh znamk. Oglejte si jih!

TO JE VAŠA DOLŽNOST.

TO BO OHRANILO ŽIVLJENJE.

TO BO IZVOJEVALO VOJNO

Vojno-varčevalne znamke in Slovenci.

Zelo ugodna in redka prilika se nam nudi ravno sedaj z nakupovanjem vojno-varčevalnih znamk prihranjeni denar nadvse varno in z dobrimi obrestmi naložiti, zaeno pa tudi pokazati vladi in podanikom Združenih držav, da smo vredni zaupanja, ker nas vsled napovedi vojne Avstroograki ne smatrajo za sovražnike. S tem smo obvarovali ogromne škode ter rešeni iz zadrege, katera bi bila prinesla nedržavljanom mnogo skrbi, neprilik in razočaranj.

Za nas Slovence bo najpriljavnejše, da kupujemo znamke, katere bo mogoče dobiti skozi mesec januar po \$4.12, vsak prihodnji mesec do konca decembra 1918, bodo stale po en cent več; iste bomo prilpeovali na takozvani vojno-varčevalni certifikat, ki je načrtan in ima prostora za 20 takih znamk. Po preteku pet let, to je dne 1. januarja 1923, bo izplačala zakladnica v Washingtonu, ali pa katerakoli pošta v Združenih državah znesek \$5.00 za vsako, na certifikatu prilepljeno znamko, ali pa za ves poleplje ti certifikat z 20 znamkami znesek \$100.00.

Pri dvaset znamkah, katere stanejo tekem meseca januarja 1918 \$82.40, bomo pridobili \$17.60, ali pri eni znamki 88 centov. V slučaju, da bi bil kdo kdaj pozneje, ko bode kupil znamke v denarnih potrebah, ali pa bi jih hotel zamenjati v gotovi denar, ga bo zanje dobil lahko nazaj vsak čas, na od-poved. po preteku desetih dni s približno 3% obresti, najsihede na katerikoli pošti v Združenih državah.

Omenjene znamke prodajajo vse pošte in banke sirom Združenih držav. Priporočati bi pa bilo, da se jih Slovenci kolikor mogoče nabavijo pri naši tvrdki, da potem lahko pokažemo s skupnim zneskom, kaj smo vsi skupaj storili za deželo, katera nas je sprejela v svoje naročje, nam dala kruha in zaščitka, kakor bi ga ne bili našli nikjer na svetu.

Ako se bodo rojaki odzvali našemu klicu in polni meri, v korist samim sebi, in slovenskemu narodu za ugled, bomo imeli obilo dela in skrbi brez zaslužka, toda e veseljem smo pripravljivi za vsevažno stvar storiti vse, kar je v naši moči.

Na celem svetu se dandanes ne more denarja bolj varno in obrestonosno naložiti, kakor v vojno-varčevalnih znamkah Združenih držav. Vsak jih zamore dobiti v vrednosti en tisoč dolarjev, in ne več. Sezite po njih brez odloka, vsak po svoji moči.

Kadar nam pošljete denar, priložite 16 centov v znamkah za poštnino registriranega pisma, v katerem vam bomo poslali znamke.

Pripravljeni smo tudi vojno-varčevalne znamke hraniti pri nas, in v takem slučaju se nam naj pošlje poleg denarja za znamke le 3 cente za poštnino pisma, v katerem bomo poslali potrdilo.

Vsako naročilo naj bode podpisano s lastnoročnim podpisom istega, ki bode kupil znamke.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
TVRDKA FRANK SAKSER
62 ORTBLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Darovana.

ZGODOVINSKA POVEST IZ DOBE SLOVAN. APOSTOLOV SV. CIRILA IN METODA.

Česki napisal Alojzij Dostál.

(Nadaljevanje.)

"Nisem ga pozabil in poznam tako dobro, kakor svojega najljubšjega gospoda, kakor Liziko. V naših gozdih stanuje in pod lipo daruje bogovom. Star je že in zvest sluga Peruna (boga bliska in groma). Ne da se tako lahko pregovoriti in prepričati, preveč strastno je navezan na vero starih očetov. Ko je ostal sam, ko smo ga mi zapustili ter se dali krstiti, se je nekaj izgabil, kakor bi se bil vdri v zemljo. Ko je pa sedaj nastal v Moravski prevrat in je Rastislav izgubil vlado ter bil Metod ujet, vstali so po vsej deželi poganski duhovniki kakor iz groba ter ngovarjajo in silijo ljudstvo, da bi odpuhlo od troednega Boga. To zlo, ki je prišlo nad Moravsko in vsi nemari so ba- je kazni razžaljenih bogov. In mnogi pritrjujejo temu in prav dajejo zvitim čarovnikom ter zato nastaja boj med pogani in kristjani. V naši okolici je čestovideči čarovnika Daba.

Cvetana si zakrije oči z obema rokama.

"Dobili smo ukaz, da bi se razšli po gozdih, da bi poiskali nevarnega soseda in ga pripeljali semkaj na grad, da bi ne vznemirjal in zapeljeval ljudstva se nadalje."

"Moje oče hujska ljudstvo, zapeljuje —"

"Nikolaj, danes si pa naju slabo razveselil", se oglasi Lizika, "začni rajne kaj drugega."

"Teško je veselemu biti, ko je v deželi tako hudo, ko so prišle vse nadloge nad nas. To me najbolj peče in jezi, da nemški vladar Ludovik dela z našimi knezi, kakor se mu ravno ljubi, in kar brez vsakega boja. Ko bi se postavili na bojno polje ter bi se oglašile bojne trombe in bobni, ko bi začele kotaliti orožje, hitro bi prešlo sovražnikovo veselje, da se vti- kajo v naše razmere. Tako ne more iti dalje, mi se moramo upreti in stari Nikolaj si zopet opasa meč, na ramo vzame kij —"

"Moje oče preganjajo kakor hujskača!" zaplaka Cvetana. "Kako potrebujete tolažbe, moči! In jaz, edina hči —"

Cvetana joka krčevito.

"Ne jokaj, sestra, prošla bom očeta, da duhovniku ne stori nič zlega. Tak boj je zastoj. Ko se povrne Metod, bodo vsi pogani upognili glave pred svetostjo prave vere in postanejo kristjani."

A Cvetana se ne da upokojiti. Očeta love kakor divjo zver, strežejo mu po življenju.

Lizika je bila huda ne zgovornega Nikolaja. Da je tako prestrašil in užalostil njeno družico.

"Zakaj se ne vdajo, zakaj se tako trdovratno drže svojih znot in se ne dajo krstiti?"

Nikolaj se ni nič oziral na prestrašeno dekle, ker ni vedel, kaj ji teži sredi in da je vsaka njegova beseda ostro bodala za njeno srce.

"Da, zakaj se ne vdajo?" ponavljala Lizika. "Stara vera je globoko vkoreninjena. Saj je bila takorekoc naše življenje in nikakor ni lahka reč, takoj izbrisati vse sponine, izdreti vse korenine. Komur smo toliko let verovali, kar smo imeli toliko časa za nebesko bitje, komur smo se tako dolgo klanjali, tega ni lahko iz srea iz- trgati. Treba je takega moča, kakor je Metod, ljuboznivega srca in naplemenitjše duše. Ko se povrne on —"

"Ko ga osvobodimo z lastno močjo!"

"Potem bo lepše pri nas. Njivo bodo zopet ozelenele, mir bo vladal po naših hišah —"

"A preje moramo mi moravski vojniki izvršiti veliko delo. Zatre- ti moramo poganski plevel, pred vsem pa poročiti poganske duhov- niki."

Cvetana zajoka tako pretreslivo, da so zašumele bližnje lipe in da je vse služabništvo priletelo skupaj.

Lizika objame svojo tovarišico in jo tolaži.

"Dubova hči! Čarovnikova Cvetana! Prokleta od lastnega očeta!"

Take in enake vzklike morn Cvetana poslušati.

"Stišali smo, kako jo je prokli- njal, kako je besnel —"

"Zapustila je očeta zaradi ve- ga tako dobro, kakor svojega naj- ljubšjega gospoda, kakor Liziko. V naših gozdih stanuje in pod li- po daruje bogovom. Star je že in zvest sluga Peruna (boga bliska in groma). Ne da se tako lahko pregovoriti in prepričati, preveč strastno je navezan na vero starih očetov. Ko je ostal sam, ko smo ga mi zapustili ter se dali kr- stiti, se je nekaj izgabil, kakor bi se bil vdri v zemljo. Ko je pa se- daj nastal v Moravski prevrat in je Rastislav izgubil vlado ter bil Metod ujet, vstali so po vsej de- želi poganski duhovniki kakor iz groba ter ngovarjajo in silijo ljudstvo, da bi odpuhlo od troed- nega Boga. To zlo, ki je prišlo nad Moravsko in vsi nemari so ba- je kazni razžaljenih bogov. In mnogi pritrjujejo temu in prav dajejo zvitim čarovnikom ter za- to nastaja boj med pogani in kris- tjanji. V naši okolici je čestovi- deči čarovnika Daba.

Cvetana si zakrije oči z obema rokama.

"Dobili smo ukaz, da bi se razšli po gozdih, da bi poiskali ne- varnega soseda in ga pripeljali se- mkaj na grad, da bi ne vznemir- jal in zapeljeval ljudstva se na- dalje."

"Moje oče hujska ljudstvo, za- peljuje —"

"Nikolaj, danes si pa naju slabo razveselil", se oglasi Lizika, "začni rajne kaj drugega."

"Teško je veselemu biti, ko je v deželi tako hudo, ko so prišle vse nadloge nad nas. To me naj- bolj peče in jezi, da nemški vla- dar Ludovik dela z našimi knezi, kakor se mu ravno ljubi, in kar brez vsakega boja. Ko bi se posta- vili na bojno polje ter bi se ogla- šile bojne trombe in bobni, ko bi začele kotaliti orožje, hitro bi pre- šlo sovražnikovo veselje, da se vti- kajo v naše razmere. Tako ne mo- re iti dalje, mi se moramo upreti in stari Nikolaj si zopet opasa meč, na ramo vzame kij —"

"Moje oče preganjajo kakor hujskača!" zaplaka Cvetana. "Kako potrebujete tolažbe, moči! In jaz, edina hči —"

Cvetana joka krčevito.

"Ne jokaj, sestra, prošla bom očeta, da duhovniku ne stori nič zlega. Tak boj je zastoj. Ko se povrne Metod, bodo vsi pogani upognili glave pred svetostjo prave vere in postanejo kristjani."

A Cvetana se ne da upokojiti. Očeta love kakor divjo zver, strežejo mu po življenju.

Lizika je bila huda ne zgovornega Nikolaja. Da je tako prestrašil in užalostil njeno družico.

"Zakaj se ne vdajo, zakaj se tako trdovratno drže svojih znot in se ne dajo krstiti?"

Nikolaj se ni nič oziral na prestrašeno dekle, ker ni vedel, kaj ji teži sredi in da je vsaka njegova beseda ostro bodala za njeno srce.

"Da, zakaj se ne vdajo?" ponavljala Lizika. "Stara vera je globoko vkoreninjena. Saj je bila takorekoc naše življenje in nikakor ni lahka reč, takoj izbrisati vse sponine, izdreti vse korenine. Komur smo toliko let verovali, kar smo imeli toliko časa za nebesko bitje, komur smo se tako dolgo klanjali, tega ni lahko iz srea iz- trgati. Treba je takega moča, kakor je Metod, ljuboznivega srca in naplemenitjše duše. Ko se povrne on —"

"Ko ga osvobodimo z lastno močjo!"

"Potem bo lepše pri nas. Njivo bodo zopet ozelenele, mir bo vladal po naših hišah —"

"A preje moramo mi moravski vojniki izvršiti veliko delo. Zatre- ti moramo poganski plevel, pred vsem pa poročiti poganske duhov- niki."

Cvetana zajoka tako pretreslivo, da so zašumele bližnje lipe in da je vse služabništvo priletelo skupaj.

Lizika objame svojo tovarišico in jo tolaži.

"Dubova hči! Čarovnikova Cvetana! Prokleta od lastnega očeta!"

Take in enake vzklike morn Cvetana poslušati.

"Stišali smo, kako jo je prokli- njal, kako je besnel —"

čala Liziko, da ji sedaj nič več ne teži srca, ko je zagotovljena, da se očetu nič zasa ne zgodi. — Nikolaj je slavil bivšega slugo in varovaneu na gradu, ki je postal sedaj v kratkem času imeni- ten mož. Božidar mora priti v dvorano, ki je bila namenjena le za najodličnejše goste, in grajšek mu pomudi stol z umetno iz- rezanim naslonjalom, sam pa sede nasproti. Tudi Lucija je prišla in mu stisnila roko kakor krvnemu sorodniku. Saj je bilo Božidarovo ime slavno, kakor bi bil potomec stare in slavne plemeniške rodo- vine!

"In kako si zrastle gospod Božidar?"

"Skoro bi te ne bila spoznala."

"Čas je res kakor voda. Koliko pa je že od tega, kar si nas zapu- stil z Metodom?"

"Ne spominjaj nas teh žalost- nih trenutkov. Kmalu uredimo vse, da bo vse prav. Božidar je danes naš gost. Hočemo ga pogo- stiti, kolikor je pač mogoče na od- daljenem gradu sredi gozdov. Kje tiči neki Lizika?"

"Vedi, Božidar", pripoveduje grajšekinja in sede poleg mlade- niča, ki ga se pred kratkim časom ni mogla trpeti, "sprejeli smo v hišo hčer čarovnika Daba in de- kljica se tako ljubita, da ne moreta biti druga brez druge. Deklica je zelo poštna, pridna poslušna in dobra. Saj jo boš videl."

Božidar se zgane. Skoro ni več znal sedeti na tako visokem stolu, navajen je bil polagati svoje ude k počitku v senco kakega dreve- sa ali pa kar na trda tla. Kakor- hitro je začul o Dubovi hčeri, je bil kakor na trnju in rdečica ga je polila po licih.

"Revicu je zapustil in zavrgel njen lastni oče zato, ker se je da- lja krstiti. Prišla je na grad vsa bolna. Morda bi bila umrla, če bi se je ne usmilila; tako se je oče razjezil nad svojo lastno krvjo."

A Božidar ni poslušal grajšek- injine. Zdi se mu, da vidi na dvo- rišču obe dekljici. Ene izmed njih se tako dobro spominja! Poleti v mislih do gostega gozda, kjer je zagledal pri potoku čarobno pri- kazen, ki ga je vedno in vedno spremljala in niti v sanjah ni za- temnela. Božidar je videl Cvetano in njena podoba se mu je vti- snila globoko v srce. In sedaj se sreča z njo tako nenadoma, tako nepričakovano.

"Jutri tedaj odrinemo v skupni tabor."

Toda Božidar ni slišal, bil je v mislih bogve kje.

"Pravim jutri."

"Že jutri?" čudi se mladenič, kakor bi se bil prebudil iz naj- lepših sanj. "Tako hitro!"

"Saj si sam tako rekel in uka- zal služabnikom, da naj vse pri- pravijo za jutrišnji odhod", od- vrne Mirko.

"Je že res", pravi Božidar, glo- boko zamišljen. "Tako so mi ušle misli kakor krilateci. Čakali nas

bodo že drugi, ki upajo, da jim pripeljemo precejšnjo pomoč."

"In, če Bog da, jih to upanje ne bo goljufalo. Vojakov sem na- bral, kolikor mi je bilo mogoče, in tudi služabnike vzamem s se- boj."

"Zadostovalo bo najemništvo, služabnike blagovoli, gospod, do- ma pustiti. Kaj bi bilo, če se kaj neprijetnega primeri? Gozdi so temni, ni mogoče videti v njih sredino; pogonov je še mnogo."

Božidar je postal nanagroma skrben za grad.

"Misli, da se Svetopolk uda našim tajnim načrtom?"

"Drugeče ne more. Mislim, da se je dovolj prepričal, kako go- ljufiva je nemška prijaznost; ječa, v kateri sedaj biva, ga je popol- noma ozdravila. Boljše je biti sa- mestojen vladar, kakor zaveznik nemškega kralja."

"In Metoda?"

"Mora ga oprostiti jetništva, to je glavni pogoj. Ako je Svetopolk plemenit človek, bo sam rešil vezi onega, ki mu je hotel ustanoviti veliko, neodvisno državo."

"Mir in pokoj?"

"Dal Bog, da bi ga potem uži- vala Moravska za dolgo časa. Oba vladarja hočeta blagor domovine: Svetopolk bo skrbel za telesno do- bro, Metod za duhovno dobrote."

"Daj Bog, da se to zgodi!"

"Potem pojde skof v mojo do- movino na Češko in bo tam vsejal seme krščanstva, da tudi naše de- žele ne zadusi nemški jarem. Slo- vani smo vsi ter edni moramo bi- ti kakor en mož. Kakor nas dru- žijo skupni jezik in navade, tako mora biti tudi naša vera ena in ista."

"Poklicati moram Liziko. Ta bo vesela, ko zagleda davnega prija- telja iz mladih let."

(Dalje prihodnjic).

IMENIK KRAJEVNIH DRUŠTEV, SPADAJOČIH Z SLOVENSKE-HRVATSKE ZVEZI.

Čenji krajevni tajniki so prošni, da naznanijo vse spremembe pri dru- štvu naravnost na uredništvo glasila, da se zamore imenik društvenih urad- kov pravočasno popraviti. Istotako naj naznanijo spremembo na glavni urad Zveze.

Društvo sv. Jozefa št. 1 v Calumet, Mich. — Predsednik: Joseph Vertin; tajnik: Joseph Stefance ml., 8th St., Calumet, Mich.; blagajnik: John Suič — Društvena seja vsako četrto nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Matije št. 2 v Baltic, Mich. — Predsednik: Paul Lanknich; tajnik: Joseph Paulan, Box 27, South Range, Mich.; blagajnik: Math. D. Likovitch. — Društvena seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Frančiška št. 5 v Manes- tique, Mich. — Predsednik: John Ro- zic; tajnik: Stefan Gesel, 229 Cedar St.; blagajnik: George Gorshe. — Dru- štvena seja vsako drugo nedeljo v me- secu.

Društvo sv. Nikole št. 6 v Calumet, Mich. — Predsednik: Math. Zaltz; taj- nik: Anton P. Božič, 4807 Red Jacket Shaft Location; blagajnik: Luka Ste- fance. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Lovrenca št. 7 v Ely, Minn. — Predsednik: Math. Zgone; taj- nik: Anton Gradisnar, Box B. F.; bla- gajnik: John Koščak. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Ivana št. 8 v Calumet, Mich. — Predsednik: Joseph Maljko; tajnik: Blaž Rožman, Box 432 Cal- umet, Mich.; blagajnik: Michael Lesec. — Društvena seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Roka št. 9 v Calumet, Mich. — Predsednik: Martin Mihelčič; tajnik: Matja Ozanich, Box 102; bla- gajnik: Math. Chopp. — Društvena seja vsako četrto nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Ane št. 10 v Calumet, Mich. — Predsednik: Lucija Schätz; tajnica: Margaretta Gesel, 218 7th St.; blagajnica: Margaretta Jadrich. — Dru- štvena seja vsako tretjo nedeljo v me- secu.

Društvo sv. Ane št. 11 v Ely, Minn. Predsednica: Johana Stol; tajnica: Amalija Virant. — Društvena seja vsa- ko tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Alojzija št. 12 v Biabeo, Ariz. — Predsednik: Vincislav Mihe- lič; tajnik in blagajnik: Jakob Koče- var, Box 2833, Lowell, Ariz. — Društvo- na seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Trojstvo št. 13 v Calu- met, Mich. — Predsednik: Marko Jotič; tajnik: Marko Sprak, 815 9th St.; bla- gajnik: Ivan Perlich. Društvena seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Obitelji št. 14 v Dodge- ville, Mich. — Predsednik: Jos. Lau- rich; tajnik: Michael Kump, Box 44;

blagajnik: Ant. Herlevič. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Jozefa št. 15 v Copper City, Mich. — Predsednik Ivan Pajnk; tajnik: George Pajnk, Box 114; bla- gajnik: George Pajnk. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo Matere Božje Lurdské št. 16 v Calumet, Mich. — Predsednica: Fran- čiska Ozanich; tajnica: Marija Jotich, 116 Portland St.; blagajnica: Antonija Radoševich. — Društvene seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 17 v Ahmeek, Mich. — Predsednik: Joseph Butala; tajnik in blagajnik: John K. Greene, Box 412. — Društvena seja vsa- ko tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Sreče Marijino št. 18 v So. Range, Mich. — Predsednica Ann- dželjana Štimac; tajnica: Katarina Beljan, Box 354. Društvena seja vsako drugo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Barbare št. 19 v Aurora, Minn. — Predsednik: Math. Turk; taj- nik: Peter Prijatelj, Box 173; blagaj- nik: Louis Hočvar. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Petra št. 20 v Eveleth, Minn. — Predsednik: Peter Maurin; tajnik: Frank Lenich, 212 Grand Ave.; blagajnik: John Agnich. — Društvena seja vsako tretjo nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Stefana št. 21, Chisholm, Minn. — Predsednik: Joseph Lant; tajnik: Anton Hren, 327 Birch W. St.; blagajnik: Louis Drobnich. — Društ-vena seja vsako tretjo nedeljo v me- secu.

Društvo sv. Jeronima št. 22 v Iron- wood, Mich. — Predsednik: John Kate- linich; tajnik: Mike Perković, 659 E. St., Newport Location, Ironwood, Mich. Društvena seja vsako prvo nedeljo v mesecu.

Društvo podpornica zveze slovenskih fantov št. 23 v Calumet, Mich. — Pred- sednik: Jakob Mušič; tajnik: John Fretz, 308 Franchotoun, Calumet, Mich; blagajnik: Paul Schaltz, ml. — Dru- štvena seja vsako drugo nedeljo v me- secu.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 24 v Virginia, Minn. — Predsednik: Math. Vukelič; tajnik: Michael Štimac, Box 198; blagajnik: Karlo Bof. — Društve- na seja vsako četrto nedeljo v mesecu.

Društvo sv. Isus i Marija št. 25, Gil- bert, Minn. — Predsednik: Frank Bot- lich; tajnik: Martin Pecharich, Box 621; blagajnik: Joseph Brula. — Dru- štvena seja vsako tretjo nedeljo v me- secu.

je obtožen, da je skušal z dinami- tom pognati v zrak dom Frank Prijatelja na 26. Lokešnu.

Hibbing. — Iz nepoznanega vzroka nastal je ogenj v glavnem mesetu arada lesne trgovine Fre- derick lesne družbe v Aliee. Zgo- rel je urad, poslopje za les in pa en avtomobil.

Eveleth. — Kingston rudarska družba je ravnokar dovršila dva nova shafta v Fault rudniku, tako da pričakuje družba izkopati to leto 170.000 ton rude ali 8000 ton več kot lansko leto. Rudo bodo za- čela odposiljati kako hitro bo od- prta plova na Velikih jezerih. Dosedaj še ni bilo opaziti nikake- ga pomanjkanja delavskih moči.

— Eden najstarejših tukajšnjih naseljencev, Sante Forte je umri v starosti 50 let po enoletni bo- lezni Izvrševal je gostilniško obrt celih 21 let. Zapušča ženo in štiri otroke.

Gilbert. — Med kandidati za mestnega blagajnika je Slovenec Peter Kraker, za odbornike kan- didnjeta med drugimi Leo Kukar in Louis Vesel.

Zupan dr. Frederick Barret ni- ma dosedaj še nobene opozicije. trnih držav.

Tiskarna Glas Naroda

VSAKOVESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

...
DELO OKUSNO
...
IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.
...
UNIJSKO ORGANIZIRANA.
...
POBORNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
ČENIKI I. T. D.

Slovenic Publishing Company
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Miss Elisabeth Lansdale De Val, edina žena uslužbenka pri brez- žičnem brzojavu v Ameriki.

Čez gore.

Pojdem tja čez daje gore, ki naproti mi bleščijo, ki vrhunci se jim sivi v zarji jutrnji zlatijo!

Kjer pod goro ljuba čaka, čaka dolgo, dolga leta, ki ji tiček vsak in vetrič davno moj prihod obeta.

Kjer pod goro pri studencu hišica stoji lesena, ottemnela so ji okna, slamnata je streha njena.

Kjer ozira se iz line oči, že dolga, dolga leta — majka stara, ki ji vse že davno moj prihod obeta.

O jaz pojdem tja čez gore, ki naproti mi bleščijo, ki vrhunci se jim sivi v zarji jutrnji zlatijo.

Režal naročaje se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdra- venih državah.

Nov voditelj Irske, John Dillon.

NOVEMU VODITELJU IRSKE, JOHN DILLON-U, KI JE STAR 67 LET, PRAVIJO "S SNEGOM POKRIT OGNJENIK". — NEPRESTANO DELO IN NAPORI ZA IRSKO SO POBELILI NJEGOVE LAZE, IN DILLON JE EDINI MOŽ NA SVETU, KI ZAMORE ZOPET ZDRUŽITI IRSKE SILE.

PIŠE T. P. O'CONNOR.

— Sestal sem se z John Dillon-om prvič nekako leta 1873, ko je ravnokar dovršil svoje študije kot državnik. On je že takrat kazal ono koncentrirano zanimanje za irsko politiko, ki ga ni nikdar zapustilo niti za eno uro in že takrat je imel praktično iste nazore kot jih ima danes. Bil je in je vedno ostal radikalen irski nacionalist, to je, zavzemal se je za največjo mero prostosti, katero more doseči ta generacija. Kot je rekel v nekem novejšem pismu se on ne peča z razpravljanjem, kako oblika bo imela irska vlada v petdesetih letih in stalno se zavzema za sedaj zgodovinsko zahtevo vseh irskih vladateljev za popolno samovlado Irske v okvirju angleškega cesarstva.

Takrat je bil morda najtepiši človek, kar sem jih kdaj videl, — svet čevljev in dva inča visok. — tenak kot šiba in izgledal je tako čuden, da je človek lahko prišel na misel, da bo umrl na jetiki kot je umrlo več članov njegove družine. Dolgi in blede obraz je bil obdan vsepovsod od gostih temnih las in oči so bile kot oglje črne, polne in sanjave. Celo angleški umetniki in novelisti so bili presenečeni od njegovega pogleda. Nekemu umetniku je stal za model, ko je slikal Janeza Krstnika. George Meredith, angleški pisatelj, je pisal v nekem pismu o času in izrazu njegovih krasnih oči. Ko je stopil v angleško poslansko zbornico, Iree prav do mozga, je vendar prej izgledal kot Italjan kot pa Iree. V svoji mladosti bi lahko predstavljaj Dantaja.

Leta trdega dela in neprestanih brig v irskem političnem življenju pa so izpremenila barvo njegovih las v popolno belino, dočim so ohranile temne oči njih prvotni izraz sanjivosti. Čudno je, da je mogel ta navidezno slaboten človek prenesti dela, rizike in tuge, katerim bi ne bili kos bolj trdni ljudje in kljub svojim 67 letom je danes eden najbolj stalno zaposlenih in trdo delajočih članov poslanske zbornice.

Čudno nasprotje obstaja med to mirno zunanostjo ter dušo v notranjem — ki vedno v polni meri obvlada temperament, dasiravno je on izpustil silnejše govore kot katerikoli drugi človek njegove dobe. Ob vsaki priliki, posebno v onih viharnih dneh Zemljske lige, je izrazil vse sile angleške vlade ter bil večkrat obsojen na ječo. On je vulkan, pokrit s snegom.

Kljub temu pa je zopet opaziti kontrast, da so bili njegovi nazori vedno ekstremni, da pa je bil zmeren v svetu ter izvanredno pripravljen slišati vse strani in vse svoje prijatelje. Nadaljno nasprotje pa je, da je prav tako neopozbil in neizpremenljiv kot postava narave, kadar je enkrat diskusija izbrpana ter si je ustvaril svoje lastno mnenje.

Njegov prvi nastop v politiki se je završil, ko je podpiral kandidaturu John Mitchela, starega očeta prejšnjega newyorškega župana, ko se je John Mitchel po dvajsetih letih izgnanstva kot političen zločinec vrnil, da se poteka za sedež v angleškem parlamentu. Zgodaj je že videl, v Parnellu svojega voditelja proti bolj konservativni politiki Isaaka Butta in eden njegovih govorov je najbrž dovedel do padea tega starega in zmerne glavarja ter povzročil dviganje sijajnega mladega namestnika, ki mu je sledil.

Tekom cele svoje kariere je bil Dillon zvezni člen med skrajno opozicijo ter ustavno stranko, kajti dasiravno konstitucionalist in parlamentarec do konca svojih prstov, je bil vendar intenzivno irski, kajti vedno je razumel naziranja, katerih ni delil. Poleg tega pa je tako odločno irski in demokratični v čuvstvanju, da takoj čuje notranji glas Irske ter se vsled tega ni bil nikdar zmotil glede mnenja dežele in glede načina, kako naj politika reflektira to mnenje.

Le enkrat se ni strijal do zadnjega časa z delom svojih sorojakov in to je bilo v času, ko se je priklonil onim, ki so mislili, da je postalo vodstvo Parnella nemogoče in takrat se je moral v nekaterih delih Irske braniti proti razjarjenim množicam, ki so več kot enkrat ogrožale njegovo življenje. On je eden izmed takih moži, ki so šli neustraheno skozi številne nevarnosti, ki so mu pretile tudi od škofa in bajonetov angleških vojakov v ravno isti meri kot od orožja njegovih lastnih rojakov v urah spora.

Nikar se ni ustrašil kakšne nevarnosti ali se umaknil pred njo. Tak je mož, ki vodi sedaj irski narod. Če bo sploh mogoče kakemu parlamentarcu zopet združiti irske sile, je Dillon edini človek na svetu, ki je v stanu izvršiti kaj takega.

Trentin in njega nasilna germanizacija

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on March 20, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.

Ko so Nemci opustošili Belgijo, je bil ves svet prevzet od groze. Iste politike, dasiravno na znanj manj barbarske, a v enaki meri tevtonske, so se posluževali avstrijski Habsburžani tokom petdeset let v Trentinu.

Koncem enajstega stoletja si je nek škof po imenu Werner zgradil utrjen grad med goskimi vršaci Svjete. Kmetje, ki so živeli v okolici, so imenovali ta grad "Habitcheburg", to je "kraguljev grad" in nasledniki tega škofa so v polni meri delali čast temu imenu. Siriti so strahote po celi deželi ter uporabili vsako pričko, da povečajo svoje bogastvo in moč.

Prejšnji škof je vrgel v koč posvečeni plašč, si nadel naslov grofa Habsburškega ter se oženil. S tem se je pričela hiša Habsburžanov, ki je skozi stoletja prežala nad narodi, katere si je podjarmila. Ker jim je manjkalo vsake finejšje občutljivosti, so Habsburžani provocirali spore s svojimi najboljšimi prijatelji v namenu, da jih oropajo njih imetja in zemlje. Njih sanje o svetovni vladi so se pojavile že leta 1240, ko je vzklil škof iz Basela. — Sedi trdno na svojem prestolu, o Bog, kajti drugače ti bo Rudolf Habsburški kmalu izrgal prestol.

To je bila družina; ki si je razdelila Srednjo Evropo. Ena ponaša je vrela Avstrijo, druga pa Nemčijo.

Hohenzollernei v Belgiji so bili Trentin in njegli; Habsburžani z krojzrami. Narodna gajevost so

Trentinu pa so bili počasni in zavratni.

Trentin v rokah Avstrije je zemljepisna in narodna absurdnost. Trentin je podaljšanje dolin v Beneško in Lombardijo. Vsa vrata so obrnjena proti Italiji, ki je brez vsake obrambe. V rokah Avstrije je malik velikemu taborišču v sren Lombardije, neprestano ogroženo doline reke Pada, ki veže najboljšega in najbolj produktivna mesta Italije.

Ta zemljepisni položaj pojasnjuje trozvezo. Skozi štirideset let je bila Italija, napol izčerpana, v popolni strategični odvisnosti od Avstrije, ki je brezobzirno diktirala njeno zunanjo politiko. Potom pogumnega koraka je Italija raztrgala vezi, ki so jo vezale na tirana in avstrijski Italjani v Trentinu so se radovali v upanju, da je sedaj konec njih izgnanstva iz domače dežele.

Tekom zadnjih petdesetih let je bila avstrijska vlada zaposlena s tem, da materijalno in duševno uniči ta narod.

Tudi najmanj inteligentnemu je menda jasno, da ne more vesel Italjan nikdar postati otožen ali flegmatičen Nemeec. Kljub temu pa je bil to namen Habsburžanov, — namreč izpremeniti Trentin v izključno nemško pokrajino. Če bi se tega ne moglo storiti, pa bi iztrebili Italijane iz Trentina.

To so skušali doseči z metodami moralnega in duševnega raz

McADOO, zakladniški tajnik in rav. železnice.

skušali izčrpati potom neprestanih zasledovanj, potom pospeševanja nemoralnosti in gojenja materijalistične sebičnosti med ubogimi, da se uspeva vroči narodni instinkt.

Prav v tem trenutku, ko skuša Nemčija podjarmiti celi svet, čepi prav na robu prepada — in to sama dobro ve. Nekdaj nadvladujočo centralno Evropo, se je pričelo sedaj tevtonsko plemo potapljati v plini novih narodov, ki vstajajo, da iztrgajo prvemu vlado iz rok. Plemena ki so bila videti obsojena na večno suženstvo, so zopet vsevetela ter si ustvarila srednji razredi, ki hitro napreduje v okvirju cele narodnosti.

V Avstriji je tevtonski element propadal že skozi celo generacijo. Ogrji se hočejo popolnoma odločiti od Dunaja. V Avstriji sami se bore Poljaki za popolno avtonomijo, južni Slovani, — Slovenci in Hrvat, — so govorili o trizizmu ter o novem ilirskem kraljestvu, dočim Čehi se niso pozabili svojega starodavnega češkega kraljestva. Problem Habsburžanov ni, če bodo centralni zavezniki zmagali v tej vojni, temveč če bodo Habsburžani preživeli ta vihar.

Po letu 1866 se je Avstrija bala združene Italije. Italijansko kraljestvo se je stvorilo potom oprostitve talijanske zemlje od vladatelja, Italijanskega ozemlja, zaslužnega od Avstrije, se ne sme oprostiti. Združene italijanskih ozemelj je treba ustaviti. Avstrijsko sredstvo, nalik nemškemu sredstvu v Belgiji, je bilo zatirati ali pa pretvarjati Italijane, ki so ostali izven kraljestva. Ko bi Italija iskala te svoje otroke, bi jih enostavno ne našla več. Mesto svojih veselih sinov bi našla mrzle arogantne Nemece.

Vlada drži ta dva popolnoma različna naroda združena v eno provinco, koje središče je vse-nemško ali pangermansko mesto Innsbruck.

Trentin mora pošiljati svoje poslanice in deželni zbor v Innsbruck, kjer je tretina sedežev določenih za Italijane. Nemška večina vsled tega lahko vsili Italijanom svoje ideje in interese. Vsled tega je celo provincajnalo življenje Trentina podrejeno nemški kontroli. Nemci delajo postave, nalagajo davke ter izdajajo denar za Tirolsko. Trentin pa je vedno siromasnejši, dasiravno plačuje večino davkov.

Avstrijska vlada na Damaju se je vedno izkazala kot gluha vsprejemnik kritičnih glasov zgodovine. Njeomejeni duh nima nobenega oziranj za svoje lastne podanike, niti za druge narode. Dejstva glede avstrijskega sistema vlade v Trentinu ter glede duševnih sposobnosti dunajske vlade, ki je odgovorna za ta sistem, kažejo tipičen tevtonski sistem zatiranja in slaba vlada Avstrije v Trentinu tvori najbolj tragične epizode v zgodovini moderne Evrope.

Trentin vlada avstrijsko vojaštvo in to le tekoni sedanje svetovne vojne, temveč že desetletja, odkar se je odločilo Trentin od Beneške in Lombardije. Prva kriza se je pričela leta 1866, ob priliki ločitve Trentin je živel od svoje industrije, koje trgovinsko iz

Čvetočna svilna industrija je dajala dela do 10,000 izrjujem delavcem. Malo belo mestecce Roveret je samo porabilo v svojih svetovno znanih svilopredelnih ves kokonski produkt Trentina ter tudi del onega v Lombardiji in na Beneškem. Malo mesto Ala je imelo selen tovarno za izdelovanje barvana. V dolinah Sarea in Chiese je bilo številno steklarne. Tako majhna in gorata dežela kot Trentin, izrabljajoča vsled pridnosti prebivalstva svoje naravne vire, se je nahajala na poti napredka leta 1866, ko je je Dunaj brezobzirno odrezal od Beneške potom politične meje ter nove carinske seči. Ločen od vseh velikih avstrijskih notranjih tržišč ter oropan svojih naravnih italijanskih tržišč ter dobavnih središč, je bil Trentin sličen evetki, katero se odreže pri koriniki, kajti mogel je le sahniti in polagoma umreti. Vročita italijanska duša prebivalstva je skušala vdihati tej evetki novega življenja. Vršil se je junaški boj, da se vzdrži vsaj nekaj prejšnje industrijske delavnosti. Boj pa je bil brezupen, kajti Avstrija je bila obsodila Trentin na počasno smrt.

Papirnice, železmarne, steklarne in predilnice tega okraja so hitro izgubljale še pred sedanjo vojno. Rudarska industrija ter dežele, ki ji je dajala ime "evropske Californije" ter ustvarjala bogastva na milijone frankov, če se vzame vpoštev plače delavcev, ki so znašale letno 1600 frankov, — je skoro popolnoma prenehala že leta 1870.

Tako izoliran je stal Trentin pred polomom. Skušal se je izpremeniti iz industrijske in poljedelsko planinsko deželo. Celo proti temu sredstvu oživljenja pa je nastopila avstrijska vlada v svo stopila brezobzirnostjo. Ni se dovolile cest in železnice proti odprtini iztočiščem za produkte kmetov. Vojaške oblasti, ki so pred letom 1914 izpremenile deželo v veliko utrjeno taborišče, obvladano od 45 fortov, postavljajih ob vojaških estah, niso dopuščale Trentinu ni kakšne ekonomske ekspanzije. Tekom več let so prepovedovali vse brzojavne in telefonske zveze z Italijo. Kapitalisti iz italijanskega kraljestva so več kot enkrat skušali oživiti industrijo v Trentinu vendar pa so naleteli pri tozadevni poskusih na odločen odpor avstrijske vlade. Licence se je zaničkalo celo potujočim trgovcem s perutnino iz Verone. Čudoviti planinski pašniki Trentina so bili zaprti za pastirje in živinoreja je pojenjala. Tako je to tuje plemo uničilo miroljubno industrijo tega naroda.

Od leta 1866 naprej je avstrijska vlada z načitno tevtonsko brutalnostjo skušala uničiti častitljive tradicije, ubiti duha tega majhnega naroda, ki si je znal ohraniti svojo ekzistenco skozi največje politične in narodne viharje v Evropi.

Potom transplantacije, namočkane ločitve. Trentin je živel od svoje industrije, koje trgovinsko iztočišče je bila dolina reke Pada, slovenski in jež krajih.

Severova Družinska Zdravila

so obče priljubljena domača zdravila, katera se rabijo že zadnjih sedemintrideset let. So tedaj preiskušena in vredna vašega zaupanja.

Blood Purifier Severa's

(Severov Kričistilec) je proskušen za zdravljenje boleznj, izviračih vsled nečiste krvi, kot na primer tvorji, opakki, priščl, rane in ogrel. Cena \$1.25.

Severa's Antisepsol

(Severov antisepsol) je antiseptična tekočina za notranjo in vnaujo rabo. Rabl se kot ustno izpiralo in grgalno. Zunanji služl kot krajevno sredstvo. Priporočljivi je za zopra dlh, za rahlje, otekle zobrne, bolno grlo in hripavost. Cena 35 centov.

Healing Ointment Severa's

(Severovo Zdravilno mazilo) je izvrstna pomoč za odprte rane, ureze, odrgce, guoje opraskne, stare rane, ulpasa, bule, ožganine in opekline. Cena 25 centov.

Severa's Regulator

(Severov Regulator) je dragocno splošno krepilo za ženske, ki trpe vsled bolesti lastnih njihovih spolov. Cena \$1.25.

Severa's Medicated Skin Soap

(Severovo zdravilno milo za kožo) je čisto, antiseptično milo za sožo, lohanje, lase in obraz. Izvrstno je za otroško kopel; in za umivanje lohanje, las in kože. Cena 25 centov.

Severa's Wafer for Headache and Neuralgia

(Severovi praški zoper glavobol in nevralgijo) so priporočane zoper glavobol. Cena 25 centov.

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severovo zdravilo za obisti in jetra) je priporočano za zdravljenje vnetja obisti in meburja, zadrževanja ali puščanja goste vode, boleznega puščanja vode, oteklih nog, bolečine v hrbtu, katere povzročajo obistne nepretilke, zlatenice in kislega želodca. Cena 75 centov in \$1.25.

Severa's Laxoton

(Severov Laxoton) je prijetno in milo čistilo pri otrocih in slabotnih ljudeh. Priporočano je zoper zapeko, nepretilnost, izrubo teka, kiseli želodec, zabasnost, mrzlico in napenjanje pri otrokih. Cena 35 centov.

Severa's Stomach Bitters

(Severov Želodčni grenčec) priporočano se za slab želodec, slabo slast, nepretilnost, težko prebavo in dolgotrajno zabasnost. Cena 75 centov in \$1.50.

Severa's Skin Ointment

(Severovo mazilo za kožne bolezni) priporočano se pri zdravljenju srbečice, krast lišajev, obločnikov, bršljanskega zastrupljenja in vročinskih opahkov. Cena 50 centov.

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balzam za pljuča) se priporočl kot zdravilo proti kašlju pri starih in mladih, pri prehlajenju in hripavosti. Cena 25 in 50 centov.

Severa's Gotthard Oil

(Severovo Gotthardsko olje) je isto izvrstno liniment za zunanjo rabo proti revmatizmu, nevralgiji, izvajanju, oteklinju, oteklinam, za zdravljenje oteklih žlez, okorelih sklepov, lokalnih krčev in sploh vsch bolečin. Cena 30 in 60 centov.

Severa's Balsam of Life

(Severov Življenjski balzam) je velike vrednosti pri zdravljenju izgube teka, zapake, slabe prebave, ponavljajoče se mrzlice, dviganja in otrpilih jeter. Cena 85c.

Severa's Soothing Drops

(Severove Kapljice za otroke) so pokazale svojo učinkovitost pri olajševanju bolečin vsled dviganja zob, sapne kolike in sečpanja pri otrokih. Cena 25c.

Severa's Nervoton

(Severov Nervoton) se je izkazal izbornim pri zdravljenju duševne poblosti, insomniji ali nespečnosti, nervozni izčrpanosti, histriji in nervoznosti. Cena \$1.25.

Severa's Liver Pills

(Severove Jetrne Krogljice) so izvrstno odvajalno sredstvo za zadrževanje jeter, nepretilost, zapoko, medlost, glavobol in omotico. Cena 25 centov.

Severa's Hair Tonic

(Severova Tonika za lase) je izvrstno pripravke za lase in uspešno čistilo lohanje. Pospešuje rast las, če je še kako življenje v lasnih čebulicah. Pomača tudi omečhati lase in jih napravi da se svetijo. Cena 65c.

Severova družinska zdravila so naprodaj v lekarnah vsepovsod. Ako vas lekarnar ne more založiti, pošljite ponje naravnost k nam ter priložite pravo svoto denarja.

F. W. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa.

Naši zastopniki,

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin, Denver, Colo.: Louis Andošek in Frank Škrabec, Leadville, Colo.: John Hočevar, Pueblo, Colo.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar, Salida, Colo. in okolica: Louis Costello, Somerset, Colo.: Math. Kernely, Clinton, Ind.: Lambert Bolskar, Indianapolis, Ind.: Alois Rudman, Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilsh in Frank Jurjovec, Joliet, Ill.: Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel, La Salle, Ill.: Matija Komp, Livingston, Ill.: Mih. Cisar, Mascoutah, Ill.: Fr. Augustin, Noromis, Ill. in okolica: Math. Galshek, North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogrin, So. Chicago, Ill.: Frank Černe, Springfield, Ill.: Matija Barborič, Waukegan, Ill. in okolica: Math. Ogrin in Frank Petkovšek, Cherokee, Kans.: Frank Režisnik, Franklin, Kans. in okolica: Frank Leskovic, Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller, Ringo, Kans.: Mike Pencil, Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec, Baltic, Mich.: M. D. Likovich, Calumet, Mich. in okolica: M. F. Koba, Martin Rade in Pavel Shalta, Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich, Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peschel, Anton Poljanec in Louis M. Pernšek, Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kitzte, Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel, Hibbing, Minn.: Ivan Pouše, Virginia, Minn.: Frank Horvatič, St. Louis, Mo.: Mike Grabrian, Great Falls, Mont.: Math. Urli, Klein, Mont.: Gregor Zobec, Roundup, Mont.: Tomaž Paulin, Govanda, N. Y.: Kar! Sternika, Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka, Barberton, O. in okolica: Math. Kramar, Bridgeport, O.: Michael Kočovar, Collinwood, O.: Math. Slapnik, Cleveland, O.: Frank Sakner, Jakob Debevc, Chas. Karlinger, Frank Meh in Jakob Resnik, Lorain, O. in okolica: Louis Balant in J. Kumbic, Niles, O.: Frank Kozovšek, Youngstown, O.: Anton Kikelj, Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Miley, Allentown, Pa.: M. Klarich, Allentown, Pa.: Frank Jakic, Remmer, Pa.: Louis Hribar, Bryansburg, Pa. in okolica: Anton Ivavec, Bardonia, Pa. in okolica: John Demary, Conowingo, Pa.: Josip Kozlich, Conowingo, Pa.: Ivan Paik, J.

Rovansek, Claridge, Pa.: Anton Jerina in Ant. Kozoglov, Export, Pa.: Louis Supančič, Forest City, Pa.: Mat. Kamin in Fr. Leben, Farrell, Pa.: Anton Valentinčič, Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak, Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan, Imperial, Pa.: Val. Peternel, box 172, Johnstown, Pa.: Frank Gabreja in John Polanc, Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osoinik, Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar, Moon Run, Pa.: Frank Maček in Fr. Podmliska, Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakobich, Z. Zakše, Klarich Mat., I. Magister, South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek, Steelton, Pa.: Anton Hren, Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schiffer, West Newton, Pa.: Josip Jovan, Willock, Pa.: J. Peternel, Murray, Utah in okolica: J. Kastell, Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta, Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavžolj, Brosich in John Tavžolj, Korenchan, Milwaukee, Wis.: Andrew Fon in Josip Tratik, Sheboygan, Wis.: Anton Ilc, John Stampel in H. Svetlin, West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok, Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin in Valentin Marcina

Nove Slovenske Columbia plošče za Velikonoč.

- E 3739 (Odprti dekle kamrieo, Slov. pevsko (društvo "Slavec" (Srečna mladost, valček, Fina harmonika) 75c
- E 3740 (Sinoči sem na vasi bil. Pevsko (društvo "Slavec" (Veseli godec, Columbia. Kranjska kapela.) 75c
- E 3741 (Na planinah solnce sije, dvospev (Dan. in Pol. (Vesela poskočnica. Polka. Harmo. (nika dvojna) 75c
- E 3742 Otok bleški, dvospev Dan. in Po. (Na plesu. Harmonika dvojna.) 75c
- A 2455 Columbia gramofon marš. Princes (Band (Manhattan Beach Marš Prince (Band.) 75c
- Dance Music. 12 inch. A 6017 (I'm going to follow the boys. (Prince's Band. (Cleopatra Had a Jazz Band. (Prince's Band.) \$1.25

Ivan Paik,

Columbia Graphophone Dept. 456 CHESTNUT ST., CONEMAUGH, PA.

SLOV. DELAVSKA PODPORNNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PHOSTOR, 1098 Norwood E'd., Cleveland, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Willock, Pa.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porote: MAITIN OBERZAN, Box 72, East Mineral, Kans.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, oziroma njih uradniki, so uljudno prošeli, pošiljati vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega.

Zrtev sodnije.

KRIMINALNI ROMAN.

PRIREDIL J. T.

Ko sem se pogledala v ogledalo, sem vedela, da se moram brez-pogojno vsakemu dopasti.

sen večer, katerega sem mu prapravila. Pa sem se res precej bavila z njim.

Prepričana sem, da bo prišel Artur Chancellor zopet kmalo k nam.

3. marca. — V zadnjih štirinajstih dneh je bil Chancellor večkrat pri nas.

Jutri bo namreč odpotoval v Manningford in sicer za dalj časa.

Tudi to mi ni nič kaj prijetno. Slednjič me pa vznemirja še neka druga stvar.

No, naj bo, karkoli hoče. Jaz ga imam že izbranega. In če pride do skrajnosti, se bom poročila z njim.

DVANAJSTO POGlavJE.

Ko je prišel Chancellor v Manningford House, ga je gospodična Olga takoj po prvem pozdravu odvedla v sprejemnico.

Tukaj se bova lažje pogovorila — je rekla. — Teta Rahela spi kot vsako popoldne.

— Preved se mi laskate, gospodična — je odvrnil advokat — toda bodite prepričani, da bom storil vse, kar bo v moji moči.

Zatem ji je začel pripovedovati o zapustnici ter je omenil tudi odtise.

Olga mu je stisnila roko ter ga prosila, naj ji pove kaj natančnejšega o Jamnionovem odkritju.

— Ali imate odtise pri sebi? — Ali jih lahko vidim? — Če hočete par trenutkov počakati, vam jih bom pokazal.

Zatem je odšel iz sobe ter se po preteku par minut vrnil z odtisi, katere je bil napravil Jamnion.

Olga je gledala in gledala ter se ni mogla načuditi.

— Veliko napako smo napravili pri obravnavi — je nadaljeval Chancellor. — Nam ni namreč niti v glavo padlo, da imajo te zareze namen prikriti vrezane črke.

— Da, res — je vzkliknila Olga presenečena. — Čisto lahko se bere. — Toda, kdo je ta Nana?

— Če bi vam mogel odgovoriti na to vprašanje, potem bi bila naša naloga rešena — je odvrnil Chancellor zamišljen.

— Meni se pa vseeno zdi, da je to zelo dober začetek — je pristavila Olga. — To torej dokazuje, da se prič ništa motih, ko sta izjavili, da sta videli dve osebi iti preko mosta.

— Morda imate. — Toda predčasni sklepov nikakor ne smemo delati. — Morda je postal Trinkall žrtev vendete.

— Vendete? — Kaj je to?

(Dalje prihodnjič).

PRETRGANA POŠTNA ZVEZA.

Ker je švedska vlada naznanila, da je poštna zveza z Rusijo, iz- vzemši Finsko, prekinjena, zato je poštni departament naznanil, da ni več mogoče pošiljati pošte v Rumunsko, severno Perzijo in Rusijo, razum Finske.

Ako pride pošta za Rumunsko, severno Perzijo in Rusijo, izvemši Finsko, in je posebno na zalepkah označeno z "Via the Pacific", se bo taka pošta poslala na pacifiški ohal, da se odpošlje dalje po Pacifiškem oceanu.

ZBOGOM!

Otožno vrhuncj vrše čez lože, dobrih se zlega; prežalno zvonovi zvone, sree mi grozilno presega.

Otožno vrhuncj vse spremljeva; pomlad veselo, prežalno zvonovi done, za potnikom v tiho globelo.

Premalu zledenil bo mraz, dobrave cvetoče, dehteče, prevlekel mi žal bo obraz in sree nesrečno ljubeče.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

- Ahnov nemško-angl. štimač vezan = 50
Hitri računar (nemško-angl.) vezan = 50
Poljedelstvo = 50
Sadjereja v pogovorb = 25
Schimpffov nemško-slov. slovar = 1.25

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

- Hipnotizem = 35
Doll z orožjem = 50
Dve Zalogri: "Čariljeva ženitev" in "Trije ženiti" = 25
Medija 2 svezila = 80
Pod Robom Sl. Večernice = 80
Postrežba bolnikom = 80
Socialna demokracija = 80
Trina uč in trtoraja = 80
Umna živinoreja = 80
Veliki slovensko-angliški tolmač = 2.00
Trojka = 80
Vojsna na Balkanu 13 svez. = 1.80
Zgodovina c. kr. poštopla št. 17 s slikami = 80

- Zivljenje na avstrijskem dvoru ali smrt cesarjeviča Rudolfa = 75
RAZGLEDNICE:
Newyorške, božične, velikonočne in noveletne komad po ducat = 80
Album mesta New York s krasnimi slikami = 25

ZEMLJEVIDI:

- Avstro-Italijanska vojna mapa = 50
Avstro-ogrski veliki vezan = 25
Cell svet mail = 10
Cell svet veliki = 25
Erzrove vezan = 50
Vojna stenska mapa = 3.00
Vojni atlas = 2.25
Zemljevidi: Ala., Ariz., Colid., Cal. itd. po = 25
Združenih držav mali = 10
Združenih držav veliki = 25
Združenih držav stenska mapa, na drugi strani pa cel svet = 8.00

Poleg tu uverjenih knjig imamo pa še nekaj raznovrstnih listov po en ali dva zvezka.

Opomba: Narodna je prihodnja cenazna vrednost, bodisi v gotovini, bodisi v obliki knjižnic ali posrednih nakupov. Poštne in prevozne stroške je pri vseh knjigah že všteto.

IMAMO V ZALOGI še nekaj importiranih pristnih BERGAMO brusilnih kamnov 40c. komad s poštnino vrel. FRANK SAKSER, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Iščena svojega prijatelja JAKOBA RUNDIČA, ki je bil pred kratkim v Round, Mont. Javi naj se v kratkem, ker ve, zakaj. Valentine German, Lehigh, Mont. (19-20-3)

Rad bi izvedel za naslov svojega brata FRANKA CELIN, podomače Tomažev iz Kutezevega pri Hriški Bistrici na Notranjskem. Poročati mu imam nekaj važnega, zato prosim, da se oglasi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, John Celin, Box 422, Salamanca, N.Y. (19-21-3)

Rad bi izvedel za naslov svojega očeta FRANKA MAVC. Doma je iz Gorjega lga pri Ljubljani. V Ameriki se nahaja že kakoli 18 let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve njegov naslov, da mi naznači, ali naj se mi pa sam javi. — Herman Mave, R. F. D. A 35, Box 167, Barber-ton, Ohio. (19-23-3)

SPODAJ OMENJENI ROJAKI IN ROJAKINJE,

četeri imajo v rokah naša potrčila za denarne pošiljatve, z številka 01, kakor so označene pod imenom, naj blagovolijo naznaniti prej- omogoče svoj natančen naslov radi važne zadeve. Pisna katera smi jim poslali, so se nam povrnila.

Tvrška Frank Sakser.

Table listing names and addresses of individuals mentioned in the article, such as Sachnik Frank, Bartol J., Bear Dan, etc.

Cena vojno-varčevalnih znamk za mesec marc in april.

MARC:

Ena znamka \$4.14, poln certifikat s dvajsetimi znamkami \$82.80

APRIL:

Ena znamka \$4.15, poln certifikat s dvajsetimi znamkami \$83.00

Vsak jih lahko kupi kolikor mu drago, niti ne več kakor dvesti znamk. Čitajte pazljivo v tem listu oglas "Vojno-varčevalne znamke in Sloveni" Poleg denarja ki ga nam pošljete za vojno-varčevalne znamke, priložite še 16 centov za poštnino registriranega pisma, v katerem vam jih bomo poslali

TVEDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

CENA SAMO 25 CENTOV.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$3.00.

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$3.00.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

MOSKI.

Ako trpite na slabih živcih, oslabelosti, izgubljenju živahnosti in energije, zeločutih in ledčnih boleznih, splošni slabosti, potejnu ponuči all kaj drugem. Potem naša najnovejša iznajdba JUVITO TABLETE, narejene iz najboljših, čistih zdravilnih biljk ki rastejo ve vseh krajih sveta, dale vam bodo hitro in gotovo pomoč. Poslijite 1 dolar za eno ali 5 dolarjev za šest škatelj. Ako želite varavarnoro potem pošlijite 10 centov več.

Naslov: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5, Pittsburgh, Pa. Opomba. Radi vam pošljemo na zahtevo vzorce in navodilno knjižico.

Rad bi izvedel za naslov svoje prijateljice MARJE GABRIČ.

Pred petimi leti se je nahajala v službi pri Mrs. Friedman v New Yorku in potem je šla v staro domovino. Doma je iz Vrbiške vasi pri Starem gradu. Pred vojno je zopet odpotovala v Združene države in kje se sedaj nahaja, mi ni znano. Zato prosim, če kdo ve za nje naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Paul Zorko, Box 83, Oglethiey, Ill. (19-20-3)

Rad bi izvedel za naslov JOZEFA KOČEVAR, kije avstrijski, doma iz St. Jerneja, Dolnjsko.

Imam poročila od mojega brata Janeza za njegovega brata Franca iz italijanskega ujetništva. Prosim ga, da se mi oglasi, če pa sam ne bere, prosim enaj rojake, da ga opozore na ta oglas. — Joseph Rangus, Box 31, De Pue, Ill. (18-20-3)

Kje je moj brat JOŽEF KAPEL?

Doma je iz Kala pri St. Petru na Krasu. Pred enim letom je bival tu v Clevelandu, Ohio, na Brady Road in je delal v opekarni. Kje je sedaj, mi ni znano. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznači, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Kapel, 696 E. 160. St., Cleveland, Ohio. (18-20-3)

Imejj Ambrožič iz Dan pri Ribnici na Kranjskem išče JANEZA AMBROŽIČA iz Ribnice;

Josip Rems iz Sokolova na Hrvaškem išče MARKA STRANICA iz Sokolova; Jurko Maksimjak išče MARKA MAKSI-MJAKA iz Snjetna, selo Novo Selice, Galicija. Srčne pozdrave iz italijanskega vojnega ujetništva pošiljamo vsem Slovincem Karol Godnič in Frane Mramor iz Medvejeka ter Ignacij Ambrožič iz Dan. Prosimo vse prijatelje in znanee, da nam kaj pišejo. Naslov vsakega izmed gori navedenih: Ime, prigoniero di guerra, Batiguardo, P. Groseto, Italia. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Rad bi izvedel za svojega brata HENRIKA JANEZ. Doma je iz Zatec št. 2 pri Kočevju ter se nahaja že 18 let v Združenih državah. Nadalje bi pa tudi rad izvedel za naslov rojaka FRANKA FATUR, ki se nahaja nekje v West Virginiji. Prosim, če kdo ve, da mi naznači, ali naj se pa sama oglasi. — Ludvik Janez, Box 494, Norwich, Pa. (18-20-3)

Dr. LORENZ.

Jas sem edini slovenski govoreči specialist možnih bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradni uradnik zdravstvenih zadev, 604 Penn Ave. II. nadst. na ulici, Pittsburgh, Pa.